

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND COMMUNICATION

ÚSTAV TELEKOMUNIKACÍ

DEPARTMENT OF TELECOMMUNICATIONS

NÁVRH A REALIZACE SÍTĚ IMS S ROZŠÍŘENÝMI FUNKCEMI POMOCÍ OPEN IMS CORE.

DESIGN AND IMPLEMENTATION OF AN IMS NETWORK WITH EXTENDED FUNCTIONS USING OPEN IMS CORE.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Peter Šulgan

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Jiří Ježek

BRNO 2021

Bakalářská práce

bakalářský studijní program **Telekomunikační a informační systémy**

Ústav telekomunikací

Student: Peter Šulgan

ID: 211274

Ročník: 3

Akademický rok: 2020/21

NÁZEV TÉMATU:

Návrh a realizace sítě IMS s rozšířenými funkcemi pomocí Open IMS Core.

POKYNY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Nastudujte technologii IMS (IP Multimedia Subsystem). Na základě získaných znalostí navrhnete IMS síť implementující rozšířené funkce IMS (např. mediální brány, vybrané aplikační servery, mediální servery). Navrženou síť realizujte s pomocí open source IMS projektu Open IMS Core. Prakticky otestujte funkčnost navržené sítě.

DOPORUČENÁ LITERATURA:

[1] Gonzalo Camarillo and Miguel A. García-Martín. The 3G IP multimedia subsystem (IMS). Wiley, Chichester, 2.edice edition, 2006. JohnWiley & Sons Ltd. ISBN: 0-470-01818-6

[2] VINGARZAN, Dragos; WEIK, Peter; MAGEDANZ, Thomas. Design and implementation of an open IMS core. In: International Workshop on Mobile Agents for Telecommunication Applications. Springer, Berlin, Heidelberg, 2005. p. 284-293.

Termín zadání: 1.2.2021

Termín odevzdání: 31.5.2021

Vedoucí práce: Ing. Jiří Ježek

prof. Ing. Jiří Mišurec, CSc.
předseda rady studijního programu

UPOZORNĚNÍ:

Autor bakalářské práce nesmí při vytváření bakalářské práce porušit autorská práva třetích osob, zejména nesmí zasahovat nedovoleným způsobem do cizích autorských práv osobnostních a musí si být plně vědom následků porušení ustanovení § 11 a následujících autorského zákona č. 121/2000 Sb., včetně možných trestněprávních důsledků vyplývajících z ustanovení části druhé, hlavy VI. díl 4 Trestního zákoníku č.40/2009 Sb.

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa zameriava na architektúru IP Multimedia Subsystem, jej hlavné prvky a rozširujúce funkcie. Ďalej sa zaoberá implementáciou IMS siete v simulačnom prostredí Open IMS Core, ktoré zároveň stručne popisuje.

V prvej časti je charakteristika IMS architektúry, rozdelenie na vrstvy a definícia základných prvkov CSCF a HSS. Okrem toho stručne charakterizuje najčastejšie používané komunikačné protokoly a na koniec rozoberá štruktúru identity v IMS.

Druhá časť sa venuje open source prostrediu Open IMS Core, stručne definuje jednotlivé funkčné časti a obsahuje zoznam konfiguračných súborov.

Tretia časť bližšie zoznamuje s doplnkovými službami, ktoré ponúka architektúra IMS. Charakterizuje ich základné funkcie a spôsob práce.

Štvrtá časť sa venuje praktickej zložke bakalárskej práce. Opisuje postup konfigurácie Open IMS Core a testovanie funkčnosti. Je rozdelená na štyri časti podľa jednotlivých krokov konfigurácie.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

CSCF, DIAMETER, HSS, IMS, IMS presence, IMS zabezpečenie, IP Multimedia Subsystem, Núdzový hovor, Open IMS Core, SIP, URI

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the architecture of the IP Multimedia Subsystem, its main elements and extension functions. It also deals with the implementation of the IMS network in the simulation environment Open IMS Core, which is also briefly described.

The first chapter describes the IMS architecture divided into layers and it also defines the basic elements such as CSCF and HSS. In addition, it briefly characterizes the most commonly used communication protocols and the structure of identity in IMS.

The second chapter deals with the open source environment Open IMS Core, it briefly defines the individual parts and contains a list of configuration files.

The third chapter introduces the additional services offered by the IMS architecture. It characterizes their basic functions and their way of working.

The fourth chapter focuses on the practical part of the bachelor thesis. It describes configuration procedure of the Open IMS Core and testing of its functionality. It is divided into four sections according to the individual configuration steps.

KEYWORDS

CSCF, DIAMETER, Emergency call, HSS, IMS, IMS presence, IMS security, IP Multimedia Subsystem, Open IMS Core, SIP, URI

ŠULGAN, Peter. *Návrh a realizace sítě IMS s rozšířenými funkcemi pomocí Open IMS Core*. Brno, 2021, 68 s. Bakalárska práca. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií, Ústav telekomunikací. Vedúci práce: Ing. Jiří Ježek

VYHLÁSENIE

Vyhlasujem, že svoju bakalársku prácu na tému „Návrh a realizace sítě IMS s rozšířenými funkcemi pomocí Open IMS Core“ som vypracoval samostatne pod vedením vedúceho bakalárskej práce, s využitím odbornej literatúry a ďalších informačných zdrojov, ktoré sú všetky citované v práci a uvedené v zozname literatúry na konci práce.

Ako autor uvedenej bakalárskej práce ďalej vyhlasujem, že v súvislosti s vytvorením tejto bakalárskej práce som neporušil autorské práva tretích osôb, najmä som nezasiahol nedovoleným spôsobom do cudzích autorských práv osobnostných a/alebo majetkových a som si plne vedomý následkov porušenia ustanovenia § 11 a nasledujúcich autorského zákona Českej republiky č. 121/2000 Sb., o práve autorskom, o právach súvisiacich s právom autorským a o zmene niektorých zákonov (autorský zákon), v znení neskorších predpisov, vrátane možných trestnoprávných dôsledkov vyplývajúcich z ustanovenia časti druhej, hlavy VI. diel 4 Trestného zákonníka Českej republiky č. 40/2009 Sb.

Brno

.....

podpis autora

POĎAKOVANIE

Rád by som poďakoval vedúcemu bakalárskej práce pánovi Ing. Jiřímu Ježkovi za trpezlivosť, konzultácie a odborné vedenie pri práci.

Obsah

Úvod	11
1 IP Multimedia Subsystem (IMS)	12
1.1 Charakteristika IMS	12
1.2 Vrstvy IMS	12
1.2.1 Vrstva pripojenia	12
1.2.2 Riadiaca vrstva	13
1.2.3 Aplikačná vrstva	13
1.3 Hlavné prvky architektúry IMS	14
1.3.1 Home Subscriber Server (HSS)	14
1.3.2 Call Session Control Function (CSCF)	15
1.3.3 Media Resource Function (MRF)	17
1.3.4 Aplikačný server (AS)	17
1.3.5 IMS brány	18
1.3.6 Subscription Locator Function (SLF)	20
1.3.7 Policy Decision Function (PDF)	20
1.4 Protokoly IMS	20
1.4.1 Session Initiation Protocol (SIP)	20
1.4.2 DIAMETER	21
1.4.3 Session Description Protocol (SDP)	22
1.4.4 Real-time Transport Protocol (RTP)	22
1.5 Identita IMS	23
1.5.1 Public User Identities	23
1.5.2 Private User Identities	23
1.5.3 Vzťah medzi private UI a public UI	24
1.5.4 Public Service Identities (PSI)	25
1.6 Domáce a navštívené siete	25
2 Základná architektúra Open IMS Core	27
2.1 HSS	27
2.2 MySQL databáza	28
2.3 CSCF	28
2.3.1 Proxy-CSCF	28
2.3.2 Interrogating-CSCF	28
2.3.3 Serving-CSCF	28
2.3.4 CDiameterPeer	28
2.3.5 IMS Service Control	29

2.4	Možnosti konfigurácie HSS	29
2.5	Možnosti konfigurácie CSCF	29
3	Doplnkové služby	30
3.1	Emergency-CSCF (E-CSCF)	30
3.2	IMS presence architektúra	32
4	Implementácia IMS architektúry pomocou Open IMS Core	36
4.1	Konfigurácia localhostu	36
4.2	Konfigurácia na IP adrese 192.168.20.179	40
4.3	Konfigurácia E-CSCF	45
4.4	Konfigurácia zabezpečenia IPsec, TLS a THIG	49
4.4.1	IPsec zabezpečenie	49
4.4.2	TLS zabezpečenie	51
4.4.3	THIG (Topology Hiding Inter-network Gateway)	52
	Záver	54
	Literatúra	57
	Zoznam symbolov, veličín a skratiek	59
A	Skrátené výpisy konfiguračných súborov	63
B	Konfiguračné súbory Open IMS Core	67
B.1	Konfiguračné súbory DNS	67
B.2	Konfiguračné súbory CSCF	67
B.3	Konfiguračné súbory HSS	67

Zoznam obrázkov

1.1	Rozdelenie IMS na vrstvy	13
1.2	Architektúra IMS	14
1.3	Spojenie s PSTN cez IMS brány	19
1.4	Vzťah medzi private UI a public UI v 3GPP R5 [3]	24
1.5	Vzťah medzi private UI a public UI v 3GPP R6 [3]	25
2.1	Základná architektúra Open IMS Core [11]	27
3.1	Emergency architektúra Open IMS Core	31
3.2	Presence architektúra [13]	33
3.3	Proces zverejnenia informácií (publishing) [13]	34
3.4	Proces požiadania o informácie (subscribing) [13]	35
4.1	Nadviazanie a ukončenie hovoru medzi Alicou a Bobom	39
4.2	Nadviazanie a ukončenie hovoru medzi Bobom a Adamom	43
4.3	Flow diagram hovoru medzi Bobom a Adamom	44
B.1	Adresárová štruktúra elektronickej prílohy	68

Zoznam výpisov

4.1	Nastavenie DNS v súbore <code>named.conf</code>	36
4.2	Nastavenie DNS resolveru v súbore <code>resolv.conf</code>	36
4.3	Ping na adresu <code>open-ims.test</code> a <code>pcscf.open-ims.test</code>	37
4.4	Spustenie SQL skriptov	37
4.5	Definovanie premenných <code>JAVA_HOME</code> a <code>PATH</code>	37
4.6	Zmena portu 8080 v súbore <code>hss.properties</code>	38
4.7	Zmena portu 3868 v súbore <code>DiameterPeerHSS.xml</code>	38
4.8	Zmena portu 3868 v súbore <code>scscf.xml</code>	38
4.9	Zmena portu 3868 v súbore <code>icscf.xml</code>	38
4.10	Výpis registrar obsahu na S-CSCF	38
4.11	Nastavenie DNS resolveru v súbore <code>resolv.conf</code>	40
4.12	Zmeny v súbore <code>DiameterPeerHSS.xml</code>	40
4.13	Konfigurácia P-CSCF v súbore <code>pcscf.xml</code>	41
4.14	Konfigurácia S-CSCF v súbore <code>scscf.xml</code>	41
4.15	Konfigurácia I-CSCF v súbore <code>icscf.xml</code>	41
4.16	Ping na adresu <code>oims</code> a <code>pcscf.oims</code>	41
4.17	Výpis registrar obsahu s novým užívateľom Adam	42
4.18	Definovanie premenných <code>JAVA_HOME</code> a <code>PATH</code>	46
4.19	Zakomentované riadky v súbore <code>userdata.sql</code>	46
4.20	Implicitná definícia premennej <code>JAVA_HOME</code> v súbore <code>startup.sh</code>	46
4.21	Chyby pri načítaní súboru <code>lib_lost_client.so</code>	47
4.22	Kontrola modulu <code>curl</code> a knižnice <code>libcurl</code>	47
4.23	Kontrola prepojenia modulu <code>curl</code> a knižnice <code>libcurl</code>	47
4.24	Konfigurácia E-CSCF v súbore <code>ecscf.cfg</code>	48
4.25	Konfigurácia LRF v súbore <code>lrf.cfg</code>	49
4.26	Implementácia IPsec zabezpečenia v P-CSCF	50
4.27	Spôsob implementácie IPsec v P-CSCF	50
4.28	Spôsob implementácie IPsec v S-CSCF	51
4.29	Spôsob autentizácie v S-CSCF	51
4.30	Základné nastavenie TLS v P-CSCF	52
4.31	Načítanie TLS modulu a certifikátov v P-CSCF	52
4.32	Konfigurácia THIG v I-CSCF	53
4.33	Výpis komunikácie bez a s použitím THIG	53
A.1	Nastavenie DNS v súbore <code>named.conf</code>	63
A.2	Nastavenie DNS v súbore <code>named.conf.options</code>	63
A.3	Nastavenie DNS v súbore <code>open-ims.dnszone</code>	63
A.4	Zmeny v súbore <code>hss.properties</code>	64

A.5	Zmeny v súbore <code>userdata.sql</code>	64
A.6	Konfigurácia P-CSCF v súbore <code>pcscf.cfg</code>	64
A.7	Konfigurácia S-CSCF v súbore <code>scscf.cfg</code>	65
A.8	Konfigurácia I-CSCF v súbore <code>icscf.cfg</code>	66
A.9	Konfigurácia I-CSCF v súbore <code>icscf.sql</code>	66
A.10	Zmena autentizačného algoritmu v <code>scscf.cfg</code>	66

Úvod

Dopyt verejnosti po multimediálnych službách neustále rastie, nezávisle od zariadenia, typu pripojenia alebo polohy, je žiadúce sprístupniť ich užívateľom. To vytvára nové požiadavky na sieťovú architektúru.

Telefónne siete narazili na viaceré prekážky, ale siete postavené na štandarde IP ich v mnohom prekonávajú. Potreba systému nezávislého od typu siete, prístupovej technológie, či aplikačnej služby mala za následok vytvorenie štandardizovanej architektúry IP Multimedia Subsystem.

IMS je špecifikovaný v 3GPP UMTS vydaní 5 a 6, systém využíva výhody internetu a aplikuje ich v mobilných sieťach. Nezávislosť na prístupovej technológii umožňuje ponúkať služby paketovým sieťam aj sieťam s prepájaním okruhov. Ponúka služby ako VoD (Video on Demand), IPTV, PoC (Push-to-talk over Cellular), instant messaging, video konferencie. . .

Cieľom práce je rozobrať a naštudovať problematiku IMS, následne vytvoriť návrh siete implementujúci rozšírené funkcie. Ďalším cieľom je návrh zrealizovať v prostredí Open IMS Core a prakticky otestovať jeho funkčnosť.

1 IP Multimedia Subsystem (IMS)

IMS je sieťová architektúra pre prenos multimediálnych dát ako hlas, video, text. Zabezpečuje komunikáciu medzi širokou škálou zariadení naprieč rôznymi sieťovými štruktúrami. Je to celok infraštruktúry a riadiacich mechanizmov, ktoré rozhodujú nad smerovaním, spracovaním a riadením jednotlivých spojení medzi užívateľmi.

1.1 Charakteristika IMS

Systém je nezávislý od koncových zariadení a je ho možné použiť nezávisle od prístupovej technológie. Rozsah klasických multimediálnych služieb je rozšírení o nové funkcie, napríklad informácie o dostupnosti účastníka, QoS (Quality of Service), služby AAA (Authentication, Authorization and Accounting). Všetky služby sú prístupné pomocou aplikačných serverov, ktoré spravuje poskytovateľ. IMS dokáže spolupracovať so sieťami s prepínaním paketov ako aj sieťami s prepínaním okruhov, ako napríklad PSTN (Public Switched Telephone Network). Systém bol špecifikovaný v 3GPP UMTS vydaní 5 a 6, s cieľom rozvíjať mobilné siete. Používa viacero doporučení IETF, jedným z nich je napríklad signalizačný protokol SIP (Session Initiation Protocol). [1]

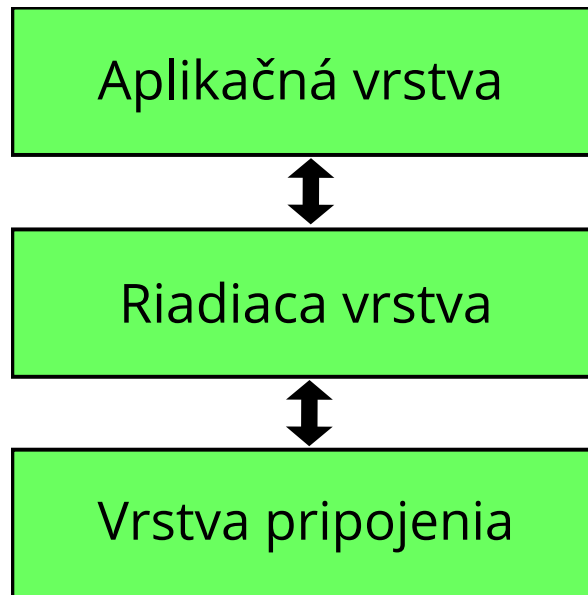
1.2 Vrstvy IMS

Architektúra systému IMS je rozdelená do vrstiev, čo zvyšuje prehľadnosť, škálovateľnosť a kompatibilitu medzi jednotlivými mechanizmami. Vrstvy si medzi sebou vymieňajú informácie a využívajú služby iných vrstiev alebo poskytujú svoje služby. IMS sa delí na 3 vrstvy:

- Vrstva pripojenia
- Riadiaca vrstva
- Aplikačná vrstva

1.2.1 Vrstva pripojenia

Zabezpečuje pripojenie koncových zariadení, prevažne cez IP štandard, a poskytuje prostriedky potrebné na vytvorenie spojenia medzi komunikujúcimi stranami. Pripojenie je nezávislé na prístupovej metóde, základnou požiadavkou je podpora protokolov IP a SIP. Zariadenia bez podpory IP a SIP, napríklad analógové telefóny, sa môžu pripojiť pomocou špecializovaných komunikačných brán. Zároveň zabezpečuje konverziu dát z iných sietí na formát používaný IMS systémom. Najčastejšie sa skladá z IP smerovačov, prípadne brán.

Obr. 1.1: Rozdelenie IMS na vrstvy

1.2.2 Riadiaca vrstva

Zaoberá sa vytváraním a spravovaním spojení medzi koncovými zariadeniami, respektíve ich modifikáciou. Základné prvky tejto vrstvy sú CSCF (Call Session Control Function) a HSS (Home Subscriber Server). CSCF riadi registráciu koncových zariadení a smerovanie správ protokolu SIP na aplikačný server, spravujúci konkrétnu službu. CSCF zároveň spolupracuje s vrstvou pripojenia a zabezpečuje AAA a QoS pre všetky služby, ktoré to požadujú. HSS obsahuje databázu s profilmi všetkých užívateľov, informuje o polohe užívateľa, o autorizácii, o vyžadovaných službách. . . [2]

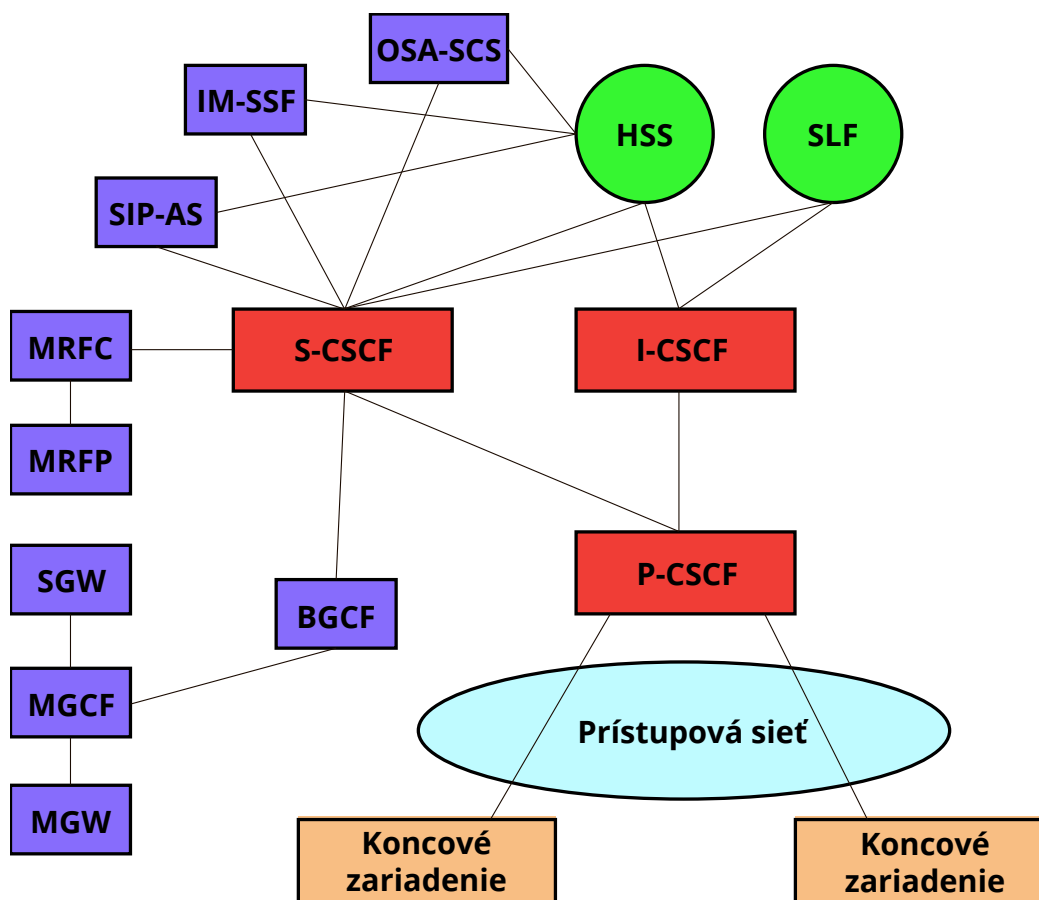
1.2.3 Aplikačná vrstva

Využíva servery na poskytovanie rôznych služieb a funkcií. Základné používané prvky sú AS (aplikačné servery), MRFC (Multimedia Resource Function Controller) a MRFP (Multimedia Resource Function Processor). AS riadi funkcie špecifické pre konkrétnu službu a interaguje s konkrétnym užívateľom. MRFP zabezpečuje doplnkové spracovanie multimediálnych dát, zároveň môže poskytovať video služby, textové služby, video konferencie, personalizované vyzváňacie tóny a iné. MRFC vystupuje ako SIP UA (User Agent) a komunikuje s CSCF, následne riadi a priraduje prostriedky, ktorými disponuje MRFP. [2][3]

1.3 Hlavné prvky architektúry IMS

Medzi základné prvky patrí:

- Home Subscriber Server (HSS)
- Call Session Control Function (CSCF)
- Media Resource Function (MRF)
- Aplikačný server (AS)
- IMS brány
- Subscription Locator Function (SLF)
- Policy Decision Function (PDF)

Obr. 1.2: Architektúra IMS

1.3.1 Home Subscriber Server (HSS)

HSS je hlavné úložisko dát, týkajúcich sa užívateľov a služieb. Databáza obsahuje profily užívateľov, registračné informácie, prístupové informácie jednotlivých užívateľov a iné parametre, potrebné na vytváranie multimedialných spojení. Ukladá

adresu S-CSCF (Serving-CSCF), ku ktorej je priradený užívateľ. HSS poskytuje nasledovné funkcie:

- identifikácia užívateľa, adresovanie
- informácie o autorizácii a autentizácii
- informácie o polohe užívateľa
- registračné informácie
- profil užívateľa (identita, vyžadované služby, konkrétne parametre služieb)

IMS architektúra môže obsahovať väčší počet HSS, ak je počet užívateľov príliš veľký. V tom prípade sa používa SLF (Subscription Locator Function) na vyhľadávanie konkrétneho HSS. Informácie o užívateľovi, sú vždy uložené iba na jednom HSS. Na komunikáciu s HSS sa využíva protokol DIAMETER. [3][4]

1.3.2 Call Session Control Function (CSCF)

CSCF je centrálny prvok celého IMS systému, nazývaný aj SIP server. Hlavnou úlohou je vytváranie, riadenie, monitorovanie a smerovanie signalizačných tokov protokolu SIP. CSCF poskytuje nasledovné funkcie:

- riadenie spojenia (registrácia, smerovanie, účtovanie, roaming)
- kombinovanie mediálnych tokov v rámci spojenia
- autentizácia užívateľa (USIM/ISIM)
- QoS pomocou PDF (Policy Decision Function)

ISC (IP Multimedia Service Control) rozhranie pomocou filtrov a SIP signalizácie zabezpečuje nezávislé fungovanie viacerých aplikačných služieb. ISC definuje filtre, priradené každému užívateľovi a uložené v HSS, pomocou ktorých CSCF rozhoduje, ktorá služba je vyžadovaná. Vzľadom na funkcionalitu rozlišujeme tri základné typy CSCF [3][5]:

- Proxy-CSCF (P-CSCF)
- Interrogating-CSCF (I-CSCF)
- Serving-CSCF (S-CSCF)

Proxy-CSCF (P-CSCF)

P-CSCF je prvým kontaktným bodom medzi koncovým zariadením a IMS sieťou. Všetky SIP správy od SIP UA (User Agent) prechádzajú cez P-CSCF, ktorý ich preposiela ostatným zariadeniam. Počas registrácie koncové zariadenie komunikuje iba s jedným P-CSCF, ktoré ho autentizuje a oznámi ostatným uzlom jeho identifikáciu. To zaručuje, že ostatné uzly sa nemusia zaoberať overovaním užívateľa,

pretože dôverujú P-CSCF. IMS sieť môže obsahovať väčší počet P-CSCF, čo zabezpečuje redundanciu a škálovateľnosť. Každé P-CSCF obsluhuje počet užívateľov úmerný svojmu výpočtovému výkonu. P-CSCF sa môže nachádzať v domácej sieti alebo v navštívenej sieti. P-CSCF zabezpečuje [2][3]:

- smerovanie SIP správ (tzv. sprostredkovateľ)
- modifikáciu SIP správ, aby splňovali pravidlá
- overenie správnosti SIP správ
- kompresiu/dekompresiu SIP správ
- integritu komunikácie s užívateľom pomocou IPsec/IPS
- autentizáciu a identifikáciu užívateľa
- detekciu polohy užívateľa (domáca/navštívená sieť)
- spravovanie QoS pomocou PDF (voliteľné)
- generovanie spoplatňovacích informácií
- detekciu tiesňových volaní
- určitý stupeň ochrany pred útokmi

Interrogating-CSCF (I-CSCF)

I-CSCF je bránou pre všetky spojenia smerované na daného operátora. Jeho adresa je uložená v DNS záznamoch. I-CSCF kontaktuje HSS pri pripojení užívateľa s požiadavkou na adresu S-CSCF, ktoré je priradené užívateľovi. V prípade, že ešte nemá priradené žiadne S-CSCF, I-CSCF mu ho priradí. Po určení S-CSCF už nemusia správy prechádzať cez I-CSCF. Komunikácia s HSS a SLF využíva protokol DIAMETER. I-CSCF zároveň poskytuje funkčnosť THIG (Topology Hiding Inter-network Gateway), ktorá umožňuje skrytie informácií o sieti, počte serverov, DNS a iných. Pri použití THIG komunikácia vždy prechádza cez I-CSCF. Okrem spomenutých môže posielať aj spoplatňovacie informácie. IMS sieť často obsahuje viac I-CSCF z dôvodu redundancie, najčastejšie sú umiestnené v domácej sieti (výnimka je napríklad pri použití THIG). [2][3]

Serving-CSCF (S-CSCF)

S-CSCF je hlavným článkom riadenia a kontroly spojení. Všetky SIP správy, ktoré užívateľ prijme alebo pošle spracuje S-CSCF. Vykonáva nasledujúce hlavné úlohy:

- registrácia a pripojenie: S-CSCF vystupuje ako SIP Registrar, prijíma SIP registračné žiadosti, registruje užívateľa a sprístupňuje informácie o profile užívateľa pomocou HSS, identifikuje užívateľa pomocou autentizačných vektorov z HSS.
- kontrola spojenia: S-CSCF kontroluje prebiehajúce spojenia registrovaných užívateľov, preposiela SIP request a response správy medzi volaným a vola-

júcim, zabraňuje vykonávať nepovolené operácie alebo používať nepovolené typy médií a kodekov, sleduje parametre potrebné na účtovanie.

- SIP proxy: preposiela správy medzi účastníkmi a ostatnými CSCF alebo SIP servermi.
- prístup k AS: S-CSCF riadi prístup k AS a ich službám, kontroluje všetky SIP správy a smeruje ich na konkrétny AS, sprostredkuje užívateľom dostupné služby.

Okrem spomenutého, S-CSCF poskytuje prekladové služby, založené na DNS E.164 Number Translation, ak užívateľ použije adresu v inom tvare ako SIP URI (Uniform Resource Identifier), napríklad telefónne číslo. Tiež uchováva prepojenie medzi lokáciou užívateľa (napríklad IP adresou) a SIP adresou (tzv. Public User Identity). Na komunikáciu s HSS používa protokol DIAMETER. IMS sieť často používa viac S-CSCF, pričom každý môže poskytovať odlišné funkcie. S-CSCF sa nachádza vždy v domácej sieti. [2][3]

1.3.3 Media Resource Function (MRF)

MRF je univerzálny mediálny server, ktorý slúži na manipuláciu s multimediami dátami a dátovými tokmi. Vždy je lokalizovaný v domácej sieti. MRF sa delí na:

- Media Resource Function Controller (MRFC): vyhodnocuje inštrukcie a SIP správy od AS a S-CSCF, podľa ktorých rozhoduje aké operácie má vykonať MRFP. Nachádza sa v aplikačnej vrstve a s MRFP komunikuje cez protokol H.248/Megaco.
- Media Resource Function Processor (MRFP): poskytuje multimedialne funkcionality, napríklad zlučovanie mediálnych tokov, analýzu médií, preklad medzi rôznymi kodekmi, vytváranie štatistík. Nachádza sa na vrstve pripojenia.

Zároveň môže MRFC spoplatňovať poskytovanie prostriedkov MRFP, sledovať roaming užívateľa a riadiť konferenčné komunikačné spojenia. [3][5]

1.3.4 Aplikačný server (AS)

AS je systém poskytujúci konkrétne služby, ktorými disponuje. Vzhľadom na typ služby môže vystupovať ako SIP proxy, SIP UA alebo SIP B2BUA (Back-to-Back UA). Na komunikáciu s S-CSCF využíva protokol SIP. Existujú 3 typy AS:

- SIP AS: najbežnejší a pôvodný AS, ktorý poskytuje IMS služby založené na protokole SIP. Očakáva sa, že väčšina nových IMS služieb bude vyvinutých pre SIP AS.

- OSA-SCS (Open Service Access-Service Capability Server): poskytuje spojenie s OSA AS. Zahrňuje OSA funkcionality, napríklad zabezpečený prístup do IMS z externých sietí. Smerom k S-CSCF sa správa ako AS, smerom k OSA AS ako rozhranie na prístup do IMS.
- IM-SSF (IP Multimedia Service Switching Function): špecializovaný AS poskytujúci využitie služieb CAMEL (Customized Applications for Mobile network Enhanced Logic), ktoré boli vyvinuté pre GSM (Global System for Mobile Communications). Smerom k S-CSCF sa správa ako AS, opačne vystupuje ako SSF (Service Switching Function) a pripája gsmSCF (GSM Service Control Function) pomocou protokolu založenom na CAP (CAMEL Application Part). IM-SSF umožňuje gsmSCF riadiť IMS spojenie.

AS môže byť pripojený aj na HSS. SIP AS a OSA-SCS používajú protokol DIAMETER na prijímanie alebo posielanie dát smerom k HSS, IM-SSF rozhranie je založené na MAP (Mobile Application Part). AS môže byť lokalizovaný v domácej alebo externej sieti. V prípade lokalizácie v externej sieti AS nemá priame spojenie s HSS. [3]

1.3.5 IMS brány

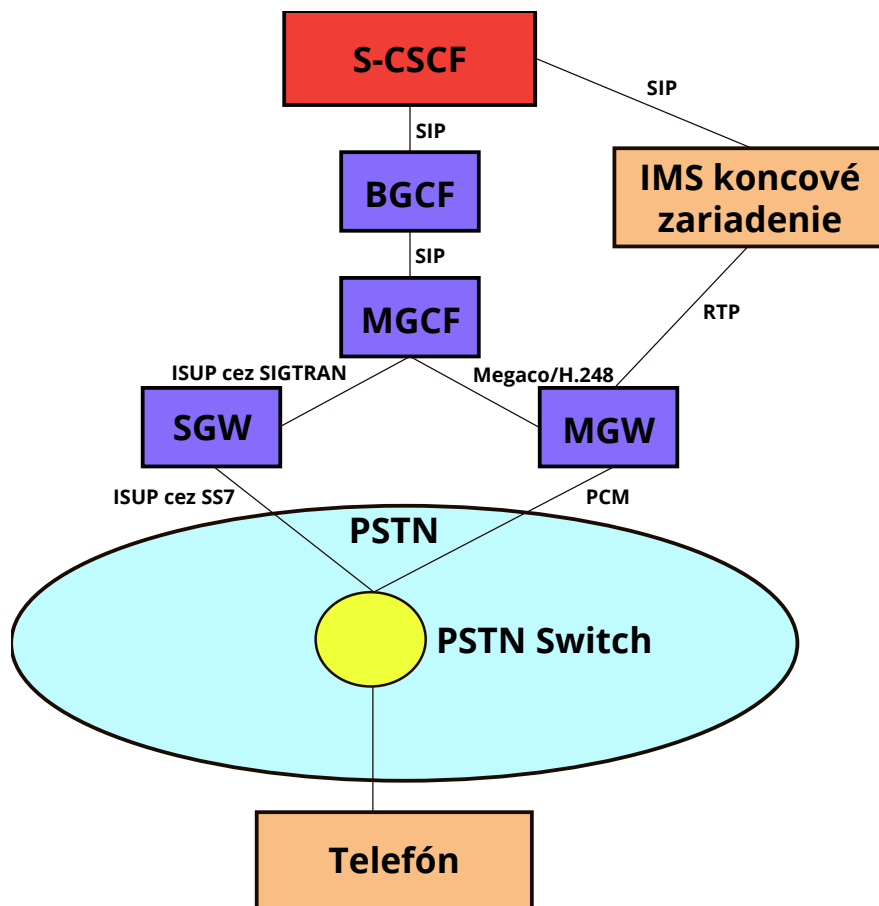
Na rozhraní vrstvy pripojenia a vonkajších sietí sa nachádza systém IMS brán. Jednotlivé časti sú:

Media Gateway (MGW)

MGW je pripojené na MGCF (Media Gateway Control Function), ktoré priamo riadi spôsob spracovania dát. Služi ako rozhranie medzi IMS IP sieťou a sieťami s prepínaním okruhov alebo na prepojenie IMS siete s inými paketovými sieťami. Hlavnou úlohou je prekladanie toku dát z jedného formátu na druhý (najčastejšie preklad formátu dát zo siete s prepínaním okruhov na pakety alebo preklad medzi rôznymi IP kodekmi). Zároveň umožňuje komunikáciu IMS zariadenia so zariadením nepodporujúcim IMS štandard. Smerom k IMS zariadeniu má vytvorené RTP (Real-time Transport Protocol) spojenie, smerom k PSTN sieti využíva PCM (Pulse Code Modulation) time sloty. [3][6]

Signaling Gateway (SGW)

SGW poskytuje preklad signalizačných správ medzi IMS sieťou a sieťami s prepínaním okruhov, napríklad PSTN. Neprekladá správy aplikačnej vrstvy. SGW si s PSTN sieťou vymieňa správy pomocou protokolu SS7. Smerom k IMS používa na

Obr. 1.3: Spojenie s PSTN cez IMS brány

komunikáciu protokol SIGTRAN (Signaling Transport over IP). SGW je pripojené na MGCF. [2]

Media Gateway Control Function (MGCF)

MGCF poskytuje centrálné riadenie komunikačných spojení pre všetky IMS brány a slúži ako logický prvok pri komunikácii IMS siete so sieťou s prepínaním okruhov (prekladá a mapuje SIP správy a ISUP (ISDN User Part) správy). MGCF je pripojené na BGCF (Breakout Gateway Control Function), MGW a SGW. Riadi MGW (metóda master-slave) pomocou protokolu Megaco/H.248. Signalizáciu posiela cez SGW pomocou protokolu SIGTRAN. [6]

Breakout Gateway Control Function (BGCF)

BGCF je SIP server, ktorý zabezpečuje smerovanie založené na telefónnych číslach. BGCF určuje, v ktorej sieti bude vytvorené spojenie so sieťou s prepínaním okruhov. Ak určí sieť, v ktorej sa samo nachádza, priamo vyberie MGCF, ktoré bude spojenie

spravovať. Pri určení vonkajšej siete preposiela informácie na BGCF danej siete. BGCF vstupuje do komunikácie iba v prípade, že spojenie do PSTN siete inicializuje IMS koncové zariadenie, nie naopak. [3][6]

1.3.6 Subscription Locator Function (SLF)

SLF je vyhľadávací mechanizmus (mapovacia databáza), vyžadovaný ak IMS sieť obsahuje viac ako jeden HSS. I-CSCF, S-CSCF alebo AS využívajú SLF pri hľadaní adresy konkrétneho HSS, ktorý má v databáze uložený profil užívateľa pokúšajúceho sa o pripojenie alebo využívanie služieb. Na komunikáciu využíva protokol DIAMETER.

1.3.7 Policy Decision Function (PDF)

Dohliada na spojenie medzi užívateľom a P-CSCF a určuje parametre jednotlivých spojení, ktoré je užívateľ autorizovaný vytvárať. Každá nepovolená komunikácia je odfiltrovaná a zahodená. PDF môže byť implementované v P-CSCF alebo môže predstavovať samostatný uzol. [3]

1.4 Protokoly IMS

IMS architektúra, namiesto vytvorenia nových protokolov, využíva štandardizované protokoly skupín IETF a ITU-T. Systém je založený na IP paketovo orientovanej komunikácii, preto základným protokolom sieťovej vrstvy je protokol IP. Využívané transportné protokoly sú TCP, UDP a SCTP (Stream Control Transmission Protocol). Vyššie vrstvy používajú protokoly ako SIP, DIAMETER, SDP, RTP, RTCP, Megaco/H.248.

1.4.1 Session Initiation Protocol (SIP)

SIP bol špecifikovaný skupinou IETF (Internet Engineering Task Force), je definovaný v RFC 3261. Jedná sa o signalizačný protokol aplikačnej vrstvy, ktorý vytvára, upravuje a ukončuje multimediálne spojenia, pripája účastníkov do existujúcich spojení, riadi presmerovanie spojenia a rôzne ďalšie úlohy. Medzi základné informácie, ktoré SIP zisťuje a poskytuje patria:

- lokalizácia užívateľa: určenie koncových zariadení, ktoré budú komunikovať.
- dostupnosť užívateľa: zistenie stavu dostupnosti (obsadené, dostupný, presmerovanie) a či sa chce užívateľ pripojiť.
- možnosti užívateľa: určenie typu spojenia a parametrov spojenia, s ktorými dokáže užívateľ pracovať (typ dát, typ kodeku, prenosové rýchlosti...).

- vytvorenie spojenia: informovanie o začatí spojenia, zvolenie parametrov spojenia.
- riadenie spojenia: riadenie prenosu, modifikovanie parametrov spojenia, volanie služieb, ukončenie spojenia.

SIP spolupracuje s protokolmi ako RTP, RTCP, SDP a Megaco/H.248. Využíva model klient-server a štýl komunikácie žiadosť-odpoveď. Keďže ide o textovo orientovaný protokol vychádzajúci z HTTP, je možné využívať frameworky určené pre HTTP protokol. Je kompatibilný s IPv4 aj IPv6 a dokáže pracovať s transportnými protokolmi TCP, UDP a SCTP. Využíva adresovanie pomocou SIP URI.

Medzi základné typy SIP správ patria: REGISTER, INVITE, ACK, CANCEL, OPTIONS, BYE. IMS architektúra pridala alebo upravila niektoré SIP žiadosti a odpovede, aby lepšie vyhovovali účelom IMS siete, resp. zastrešovali nové funkcie. Medzi konkrétne správy patria [4][7]:

- INFO – pôvodne slúžila na doručenie doplnujúcich informácií o spojení; IMS pomocou INFO správy prenáša PSTN signalizáciu.
- REFER – informuje koncové zariadenie, aby kontaktovalo prvok s URI alebo URL adresou prenášanou v tele správy.
- UPDATE – modifikuje parametre spojenia predtým, ako bola prijatá konečná odpoveď na INVITE správu.
- SUBSCRIBE – prihlasuje užívateľa k definovanej službe a žiada informácie, ktoré ju popisujú.
- NOTIFY – oboznamuje užívateľa o udalosti, ktorá nastala.
- PRACK – potvrdzuje prijatie predbežnej odpovede.
- PUBLISH – nahráva informácie na server.
- MESSAGE – obsahuje textovú správu Instant Message.

1.4.2 DIAMETER

DIAMETER je AAA protokol aplikačnej vrstvy, definovaný v RFC 6733, a vychádza z protokolu RADIUS (Remote Authentication Dial In User Service). Základnú funkcionálnosť rozširujú DIAMETER aplikácie. Charakteristické funkcie sú:

- posielanie správ obsahujúcich AVP (Attribute-value pair)
- poskytovanie AAA služieb
- účtovanie služieb
- upozornenia chybovými hláškami
- podpora nových príkazov, aplikácií a AVP

DIAMETER využíva model peer-to-peer a komunikáciu žiadosť-odpoveď. Na rozdiel

od protokolu RADIUS nevyužíva UDP, ale protokoly TCP a SCTP. Môže byť zabezpečený pomocou IPsec (Internet Protocol Security) alebo TLS (Transport Layer Security). [3][10]

1.4.3 Session Description Protocol (SDP)

SDP je definovaný v RFC 4566. Poskytuje jednoduchú reprezentáciu parametrov relácie jednotlivým účastníkom, ale nezaobrá sa spôsobom prenosu informácií alebo definovaním parametrov spojenia. Jedná sa o čisto informatívny protokol, neobsahuje transportnú časť, preto môže byť zahrnutý v celej škále sieťových architektúr. Využíva protokoly SIP, RTSP (Real Time Streaming Protocol) a HTTP. SDP môže obsahovať tieto informácie:

- názov a účel relácie
- čas, určujúci ako dlho je relácia aktívna
- použitý kodek
- typ kompresie dát
- adresy a porty koncových zariadení
- použiteľná šírka pásma
- transportný protokol
- typ média (audio, video, text)
- multicastové informácie

Pri použití SIP protokolu sa SDP prenáša v tele SIP správy. SDP parametre majú jednoduchý formát <označenie>= <hodnota>. Konkrétne príklady SDP polí [3][8]:

- v= verzia protokolu
- o= identifikácia relácie a vlastníka relácie
- s= názov relácie
- t= čas, určujúci ako dlho je relácia aktívna
- m= typ média
- c= informácie o pripojení
- k= kryptovací kľúč
- a= ďalšie atribúty

1.4.4 Real-time Transport Protocol (RTP)

RTP bol vytvorený skupinou IETF a je definovaný v RFC 3550. RTP zabezpečuje end-to-end prenos dát v reálnom čase, najčastejšie prenáša audio a video. Zároveň umožňuje identifikáciu typu prenášaných dát, číslovanie sekvencií, používanie časových značiek a sledovanie doručenia dát. Najčastejšie používa UDP protokol, ale

je kompatibilný aj s ostatnými transportnými protokolmi. RTP podporuje multicastové vysielanie dát. Zabezpečená verzia je SRTP (Secure Real-time Transport Protocol), definovaná v RFC 3771.

RTP sa používa spoločne s riadiacim protokolom RTCP (Real-time Transport Control Protocol), ktorý zabezpečuje prenos kontrolných dát a riadiacich informácií, vytváranie štatistík spojenia a riadenie QoS. [9]

1.5 Identita IMS

Operátor musí byť schopný presne identifikovať každého užívateľa, aby mohli medzi sebou nadviazať spojenie. Ako sa v telefónnych sieťach používa telefónne číslo, IMS na identifikáciu využíva public user identities a private user identities.

1.5.1 Public User Identities

Každý užívateľ v sieti IMS má priradenú jednu alebo viac public user identities, ktoré mu priradí operátor. Používajú sa na smerovanie SIP správ a môžu mať tvar SIP URI alebo TEL (Telephone) URI.

Tvar SIP URI má formát: `sip:first.last@operator.com`. Operátor môže meniť formát podľa svojich potrieb, napríklad použitie telefónneho čísla v SIP URI má formát: `sip:+1-222-333-0293@operator.com;user=phone`. Táto možnosť je často využívaná, pretože protokol SIP pri registrácii požaduje SIP URI, nie je možné použiť TEL URI.

TEL URI je druhý tvar public UI (User Identity): `tel:+1-222-333-0293`. TEL URI je potrebná pri spojení zo siete IMS do siete PSTN. Platí to aj opačne, pretože PSTN užívateľ môže vytočiť iba čísla.

Je bežné, že operátor priradí užívateľovi aspoň jednu SIP URI a jednu TEL URI. Dôvody pre používanie viac než jednej public UI sú napríklad využívanie rôznych typov služieb alebo oddelenie pracovnej sféry od súkromnej. IMS umožňuje v SIP správe REGISTER registrovať väčšie množstvo public UI, čím sa šetrí čas a prostriedky linky. [3]

1.5.2 Private User Identities

Každý užívateľ má priradenú private UI. Na rozdiel od public UI nemá formát SIP alebo TEL URI, ale NAI (Network Access Identifier): `username@operator.com`.

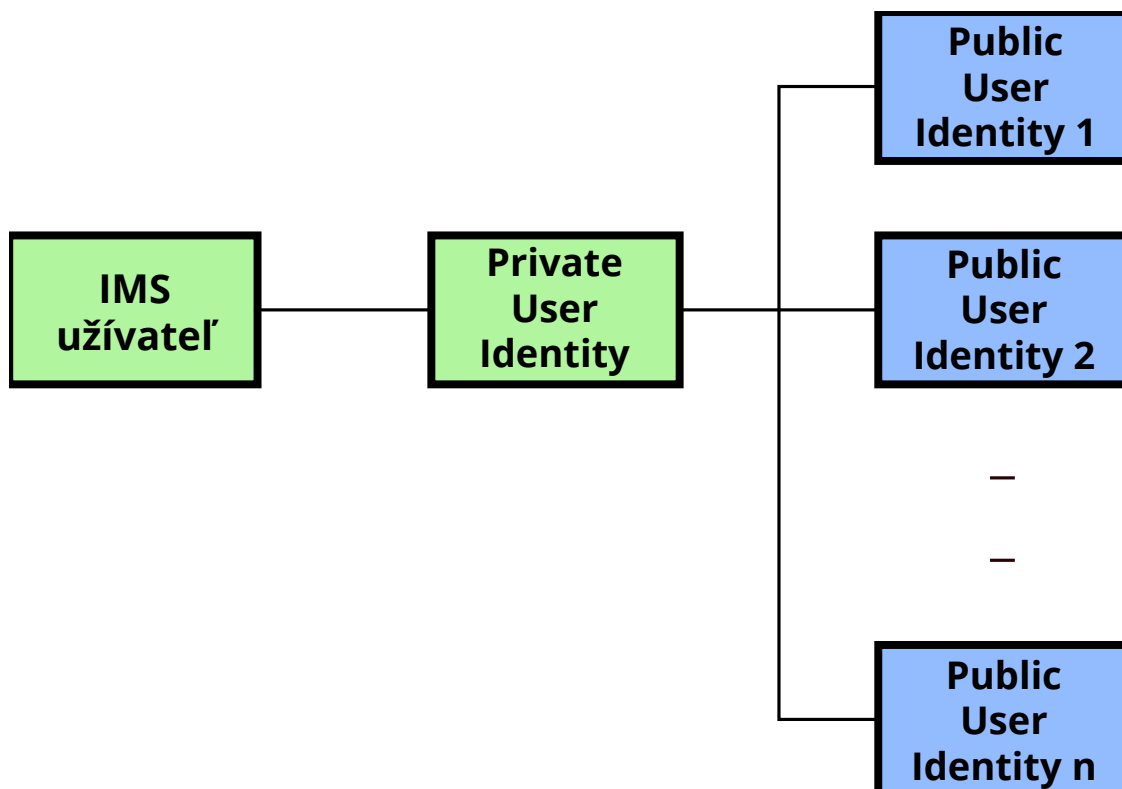
Private UI sa nepoužíva na preposielanie SIP správ, ale výhradne na identifikáciu a autentizáciu užívateľov. Private UI je uložená v zariadení alebo číповej karte, preto užívateľ nemusí vedieť jej presný tvar. [3]

1.5.3 Vzťah medzi private UI a public UI

HSS ako hlavná databáza ukladá private UI a všetky public UI priradené užívateľovi. Spolu s S-CSCF mapuje private a public UI medzi sebou.

3GPP vydanie 5

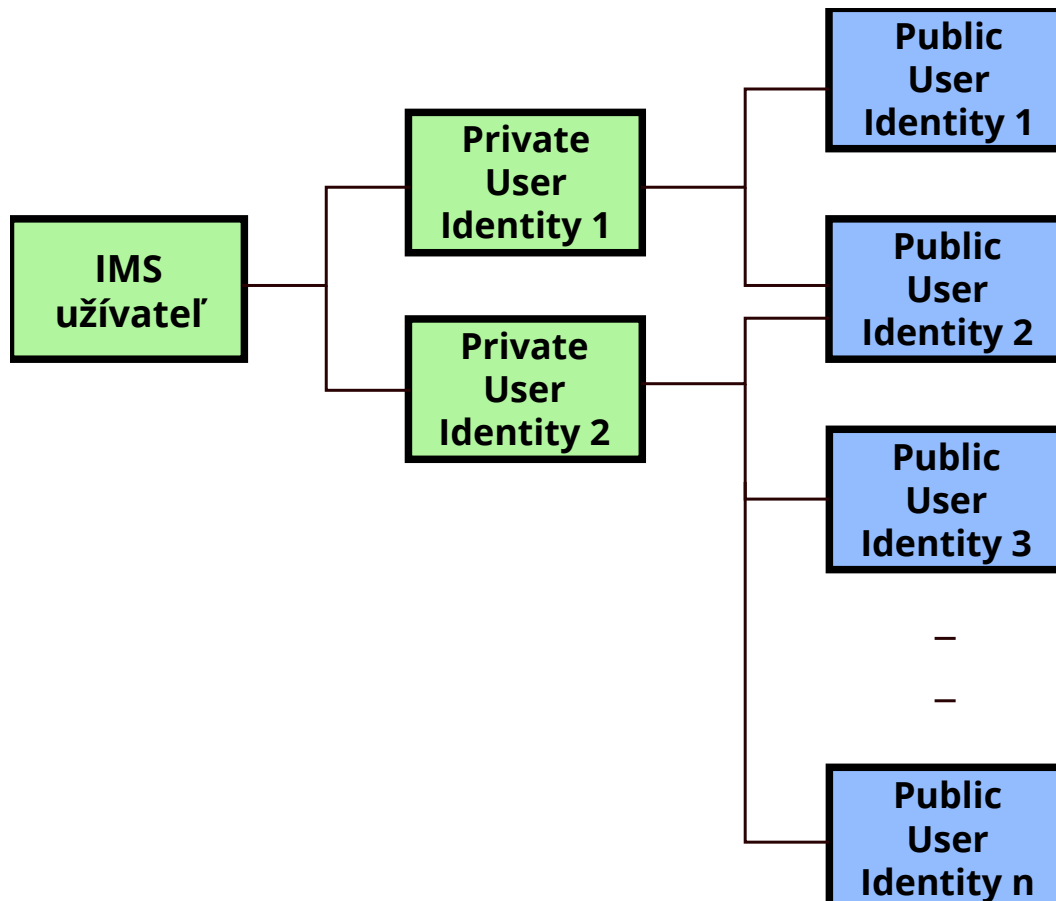
IMS užívateľovi je priradená jedna private UI a niekoľko public UI, to bolo štandardizované v 3GPP vydaní 5. [3]

Obr. 1.4: Vzťah medzi private UI a public UI v 3GPP R5 [3]

3GPP vydanie 6

3GPP vydanie 6 bolo rozšírené o možnosť prideliť užívateľovi viac než jednu private UI. Zároveň je možné linkovať jednu public UI s viacerými private UI, ale jedno koncové zariadenie stále pracuje iba s jednou private UI. To umožňuje v rovnakom čase používať jednu public UI z dvoch zariadení s rôznymi private UI. [3]

Obr. 1.5: Vzťah medzi private UI a public UI v 3GPP R6 [3]

1.5.4 Public Service Identities (PSI)

Koncept PSI bol uvedený v 3GPP vydaní 6, ide o identifikátory priradené konkrétnym službám na AS. Nie je možné ich pridať užívateľovi a rovnako ako public UI majú tvar SIP URI alebo TEL URI. [3]

1.6 Domáce a navštívené siete

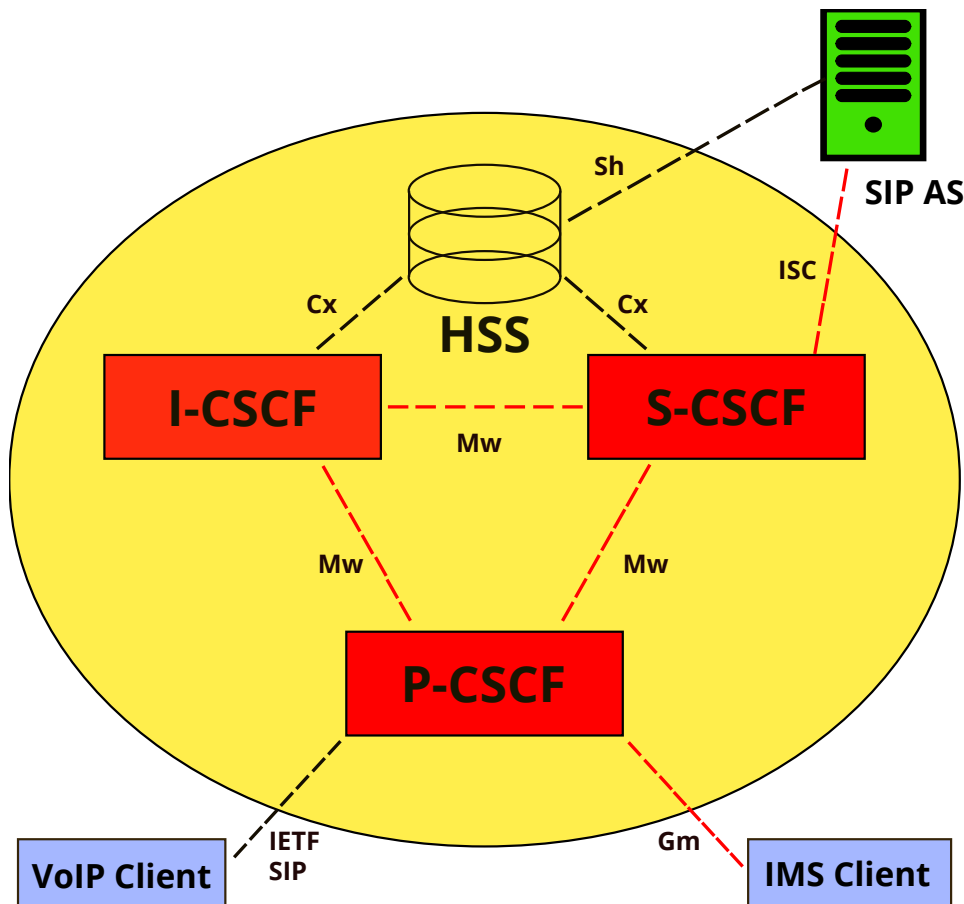
IMS prevzalo koncept domácich a navštívených sietí od GSM a GPRS (General Packet Radio Service). Ak zariadenie využíva infraštruktúru siete poskytovanú operátorom, ktorý danú sieť zároveň spravuje, nachádza sa v domácej sieti. Ak užívateľ prejde za hranicu pokrytia domácej siete, využíva infraštruktúru iného operátora a nachádza sa v navštívenej sieti.

Využívanie navštívenej siete je podmienené uzavretou dohodou medzi operátormi domácej a navštívenej siete. Dohoda ustanovuje parametre poskytovaných služieb ako napríklad ceny služieb, QoS, preposielanie účtovacích informácií.

Väčšina IMS prvkov sa nachádza v domácej sieti, najčastejšou výnimkou je P-CSCF. Keďže nie všetky siete začnú využívať IMS v rovnakom čase, respektíve nebudú implementovať 3GPP vydanie 5 alebo 6, očakáva sa, že P-CSCF bude vo väčšine prípadov lokalizované v domácej sieti. Navštívená sieť bude iba poskytovať telekomunikačné spojenie s IMS systémom, bez podpory konkrétnych funkcií. [3]

2 Základná architektúra Open IMS Core

Open IMS Core je open source projekt využívaný na vývoj a testovanie hlavných prvkov IMS architektúry, konkrétne CSCF a HSS. Projekt bol spustený v roku 2006.

Obr. 2.1: Základná architektúra Open IMS Core [11]

Open IMS Core obsahuje základné prvky IMS siete, tj. HSS, P-CSCF, I-CSCF a S-CSCF.

2.1 HSS

Jadrom HSS je HSSDiameterStac, ktorý pomocou DiameterPeer odosiela požiadavky. Odpovede prijíma pomocou CommandListener. HSS dáta sú uložené v databáze. FHoSS implementuje rozhrania:

- Sh – tvorí spoj medzi AS a HSS.
- Zh – komunikuje s BSF (Bootstrapping Server Function).
- Cx – využívané na komunikáciu s I-CSCF a S-CSCF.

FHoSS sa spravuje pomocou webového rozhrania, ktoré využíva Java Servlet a Apache Struts.

2.2 MySQL databáza

FHoSS obsahuje dva SQL skripty, potrebné pre správnu funkčnosť:

- `hss_db.sql` – vytvára tabuľky a databázu.
- `userdata.sql` – vytvára užívateľov a ich servisné profily.

2.3 CSCF

CSCF obsahuje jednotlivé moduly:

- Proxy-CSCF
- Interrogating-CSCF
- Serving-CSCF
- CDiameterPeer
- IMS Service Control

2.3.1 Proxy-CSCF

Modul implementuje funkcie P-CSCF servera, konfiguráciu obsahuje súbor `pcscf.conf`.

2.3.2 Interrogating-CSCF

Poskytuje služby I-CSCF servera, komunikuje s HSS cez rozhranie Cx pomocou protokolu DIAMETER. Pre správnu funkčnosť musí byť načítaný modul CDiameterPeer a databáza musí obsahovať tabuľky definované v súbore `icscf.conf`. Implementuje funkciu THIG, I-CSCF je konfigurovateľné cez súbor `icscf.conf`.

2.3.3 Serving-CSCF

Obsahuje funkcie S-CSCF servera, konfigurácia je uložená v súbore `scscf.conf`. Vyžaduje načítaný modul CDiameterPeer, ktorý komunikuje cez rozhranie Cx s HSS pomocou protokolu DIAMETER .

2.3.4 CDiameterPeer

Zabezpečuje komunikáciu zo strany CSCF prvkov (I-CSCF, S-CSCF) cez protokol DIAMETER. Každý server má vlastný konfiguračný súbor, ktorý je vo formáte xml.

2.3.5 IMS Service Control

Modul poskytuje podporu rozhrania ISC, cez ktoré komunikuje S-CSCF s AS. Vyžaduje načítaný modul Serving-CSCF.

2.4 Možnosti konfigurácie HSS

Nastavenie je možné meniť cez súbory:

- `DiameterPeerHSS.xml` – upravuje nastavenie DIAMETER HSS peerov.
- `hibernate.properties` – určuje parametre frameworku Hibernate.
- `hss.properties` – obsahuje nastavenie HSS.
- `log4j.properties` – nastavuje vlastnosti loggeru.

2.5 Možnosti konfigurácie CSCF

Na konfiguráciu vyžívame súbory:

- `icscf.xml`, `scscf.xml` – upravujú nastavenie DIAMETER CSCF peerov.
- `icscf.cfg`, `scscf.cfg`, `pcscf.cfg` – obsahujú konfiguráciu I-CSCF, S-CSCF a P-CSCF.

Konfigurácia je defaultne spustená na adrese localhost (127.0.0.1). [11]

3 Doplnkové služby

3.1 Emergency-CSCF (E-CSCF)

Jednou z požiadaviek na celulárne siete po celom svete je možnosť zavolať na núdzové čísla. Podmienky sa líšia podľa krajiny, niektoré vyžadujú schopnosť volať na núdzové čísla bez SIM karty, resp. bez užívateľského statusu v danej sieti, iné zase vyžadujú presnú lokalizáciu volajúceho.

IMS systém v prvej fázi narazil na viaceré problémy, napríklad neschopnosť niektorých prístupových technológií povoliť prístup od neregistrovaného zariadenia alebo problém pri roamingu užívateľa do krajiny s odlišným núdzovým číslom, P-CSCF v domácej sieti nedokázal číslo správne vyhodnotiť.

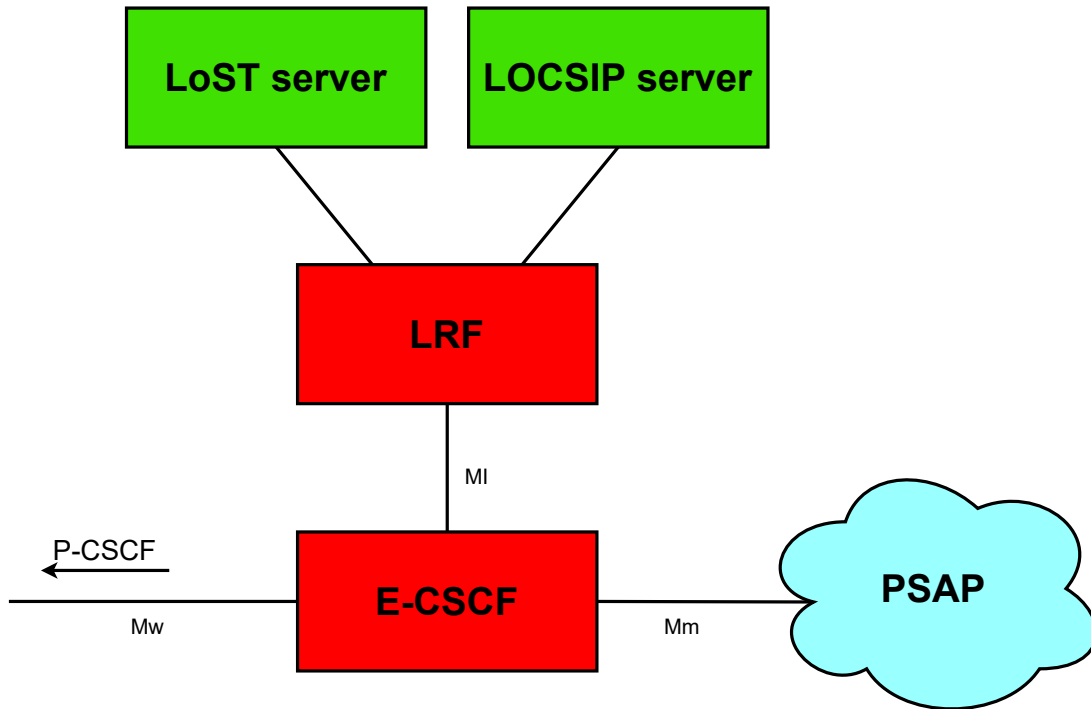
Prvotným riešením bolo využitie domény s prepínaním okruhov, ktorá už núdzové volania podporovala. IMS koncové zariadenie dokázalo rozlíšiť núdzové číslo a hovor smerovalo na doménu s prepínaním okruhov namiesto do IMS siete. Pri roamingu, resp. nevyhodnotení čísla ako núdzového, terminál smeruje hovor do IMS siete, ale P-CSCF s nastaveným zoznamom núdzových čísel rôznych krajín rozpozná núdzové číslo a posiela odpoveď s inštrukciami na presmerovanie do siete s prepínaním okruhov.

Pokročilejšie riešenie vzniklo pri predstavení nového prvku Emergency-CSCF. E-CSCF je hlavným bodom celého procesu pri vytáčaní núdzového čísla. Medzi hlavné úlohy, ktoré zabezpečuje patrí:

- prijímanie núdzového spojenia od P-CSCF a S-CSCF.
- získavanie informácií o polohe zariadenia od LRF (Location Retrieval Function) v prípade, že ich neobsahuje žiadosť o núdzové spojenie.
- overenie polohy koncového zariadenia pomocou LRF.
- získavanie informácií potrebných na smerovanie od LRF.
- smerovanie žiadosti o núdzové spojenie na BGCF alebo PSAP (Public Safety Answering Point).
- vygenerovanie čísla pre koncové zariadenie, ktoré nemá žiadnu identitu, napríklad neobsahuje SIM kartu.
- ukladanie informácií o koncovom zariadení, ktoré žiada o spojenie (iba ak je to vyžadované zákonom danej krajiny).

Ďalšími kľúčovými entitami núdzovej architektúry sú LRF, LOCSIP (Location in SIP/IP) server a LoST (Location to Service Translation Protocol) server. Architektúra je zobrazená na obrázku 3.1. LRF poskytuje adresu PSAP a polohu užívateľa, ak nie je uvedená v INVITE správe. LOCSIP slúži na zistenie polohy užívateľa na základe názvu domény, polohu posiela prvku LRF. LoST mapuje adresy

PSAP ku geografickým lokalitám, pri procese núdzového volania určí najbližšiu adresu PSAP vzhľadom k polohe užívateľa a odošle ju LRF. V nasledujúcej časti je priblížení priebeh komunikácie.

Obr. 3.1: Emergency architektúra Open IMS Core

Pri vytváraní núdzového hovoru môžu nastať štyri situácie:

- užívateľ je v domácej sieti a vykonal nenúdzovú registráciu; môže priamo vytvoriť núdzový hovor.
- užívateľ nevykonal registráciu; bez ohľadu v akej sieti sa nachádza (domácej alebo navštívenej) musí vykonať núdzovú registráciu a následne môže vytvoriť núdzový hovor.
- užívateľ je v navštívenej sieti a vykonal nenúdzovú registráciu; musí vykonať núdzovú registráciu a následne môže vytvoriť núdzový hovor.
- užívateľ nemá dostatočné údaje, aby sa mohol autentizovať a registrovať; môže vykonať anonymný núdzový hovor.

Pri núdzovej registrácii sa v správe REGISTER v poli Contact pridáva parameter sos, pole vyzerá nasledovne: <sip:alice@example.com;sos>. Podľa parametru sos P-CSCF vie rozoznať, že sa jedná o núdzovú komunikáciu. P-CSCF zároveň

rozoznáva núdzové čísla, ktoré má uložené v pamäti, a mapuje ich na SIP URI, napríklad: 112 -> `sip:service:sos.ambulance`. Pred posielaním núdzových správ ďalej do siete najprv zamení núdzové číslo za SIP URI. Núdzové správy sú z P-CSCF smerované priamo na E-CSCF. E-CSCF následne požiada LRF o adresu PSAP, prípadne ak počiatočná správa neobsahuje polohu, tak aj o zistenie polohy. LRF prijme správu s požiadavkami a môžu nastať dva prípady:

- správa od E-CSCF obsahuje polohu; LRF pošle správu s polohou a volanou núdzovou službou na LoST server, ktorý vyberie najvhodnejší PSAP; LoST server následne pošle naspäť adresu PSAP vo formáte SIP URI.
- správa od E-CSCF neobsahuje polohu; LRF posíla správu LOCSIP serveru, ktorý podľa doménového názvu odhadne polohu užívateľa a pošle ju naspäť LRF; LRF následne posíla správu s polohou a volanou službou LoST serveru ako v predchádzajúcom bode.

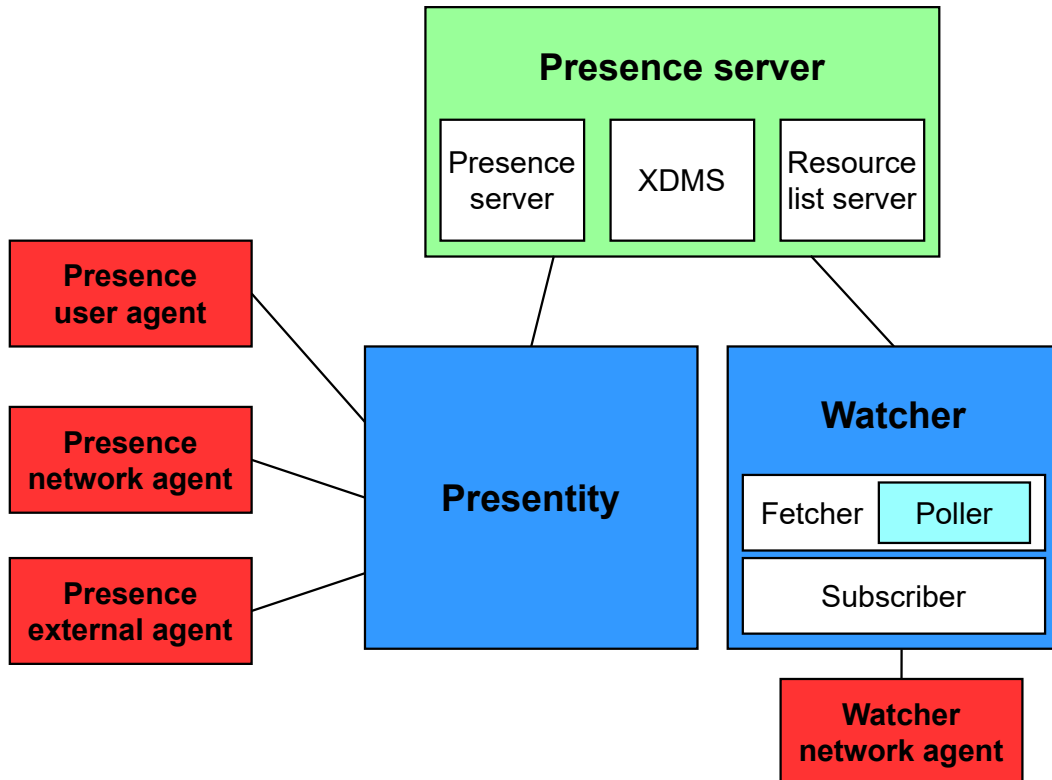
Po získaní potrebných informácií posíla LRF správu s PSAP adresou, prípadne polohou, smerom na E-CSCF. E-CSCF následne posíla správu INVITE na adresu PSAP, správa môže obsahovať doplňujúce informácie ako lokalizáciu na mape alebo čas od prijatia prvej núdzovej správy. V prípade, že niektorá z predošlých operácií zlyhá alebo prebehne bez výsledku, E-CSCF môže mať definovanú takzvanú „poslednú možnosť“ (Last Routing Option), ktorá obsahuje adresu defaultného PSAP, na ktorý E-CSCF bude posílať správy. [3][12]

3.2 IMS presence architektúra

Pri online komunikácii je veľmi dôležité vedieť stav ostatných účastníkov, či sú online, práve s niekým volajú alebo sú neaktívni. Podľa toho sa vieme ďalej rozhodnúť komu a kedy zavolať. Preto vznikol presence systém, ktorý využívajú viaceré technológie, resp. komunikačné aplikácie ako Skype, Zoom, Microsoft Teams a iné.

IMS systém implementuje presence architektúru, zobrazenú na obrázku 3.2, ktorá je rozdelená do troch vrstiev: presence agenty, presence entity a samotný presence server. Presence agenti získavajú potrebné dáta a sú rozdelení podľa zdrojov informácií:

- Presence user agent – získava informácie z užívateľských zariadení, súčasť UE.
- Presence network agent – komunikuje s prvkami v IMS sieti, napríklad HSS, S-CSCF, AAA server a iné, je súčasťou sieťových prvkov (S-CSCF, AS, HSS...).
- Presence external agent – získava informácie zo zariadení, ktoré sa nachádzajú v iných sieťach.
- Watcher user agent – poskytuje informácie pre watcher a užívateľské zariadenia, súčasť UE.

Obr. 3.2: Presence architektúra [13]

Entity sú špecifické tým, že dokážu pracovať so SIP správami. Delia sa na dva typy, presentity (presence entity) poskytuje informácie získané agentmi a watcher sleduje stav užívateľských zariadení. Watcher je rozdelený na tri časti:

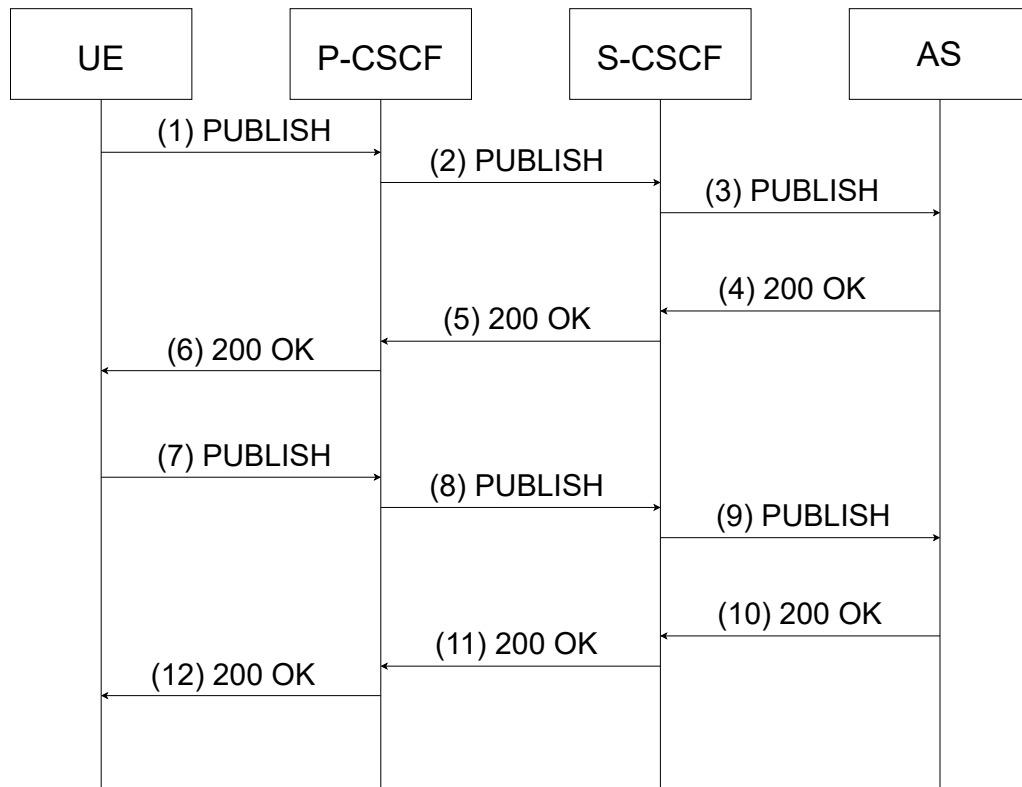
- **Fetcher** – pozoruje stav zariadení len v prítomnom čase.
- **Poller** – pozoruje stav zariadení v predom definovaných intervaloch, je to špeciálny druh fetcheru.
- **Subscriber** – sleduje zmeny stavu zariadení.

Presence server zbiera, spracováva a poskytuje užívateľské informácie, napríklad stav, schopnosti zariadenia, profilová fotka alebo avatar, popis užívateľa, geolokáciu, časovú známku a iné. Informácie sú uložené v XML súboroch.

Resource list server vytvára zoznamy užívateľov, ktoré má watcher sledovať. Tým eliminuje problém, kedy by bola kvôli každému užívateľovi vysielaná samostatná požiadavka.

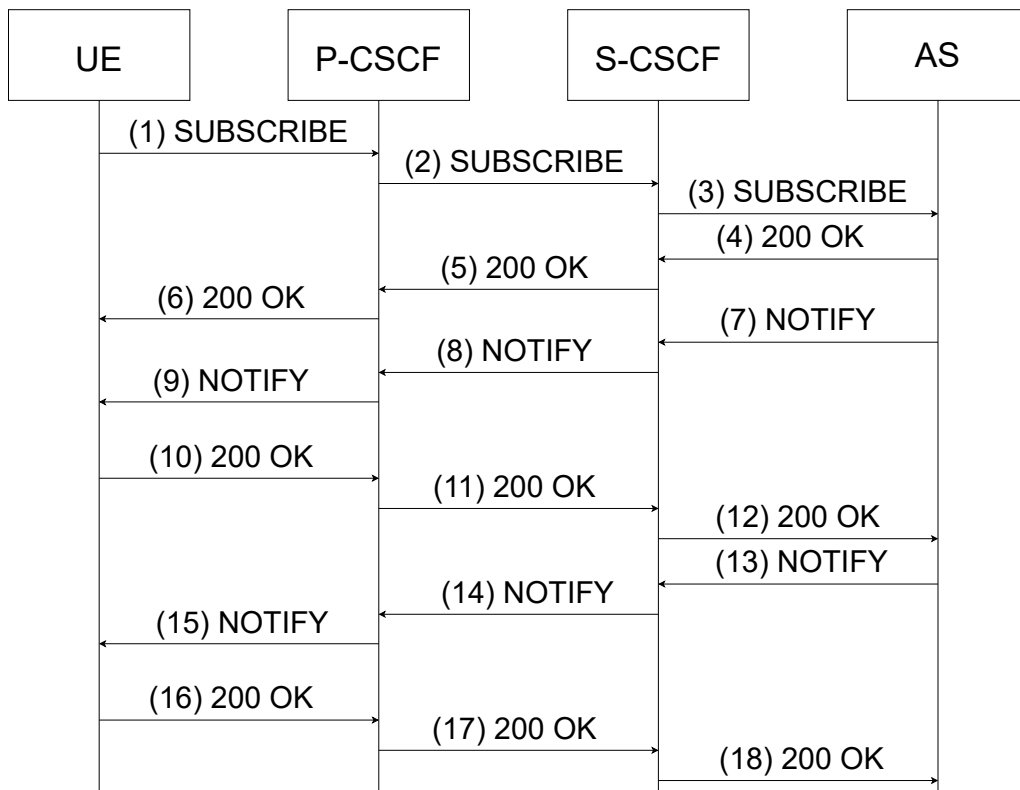
XDMS (XML Data Management Server) uchováva XML zoznamy. Užívatelia tak môžu meniť koho chcú sledovať alebo meniť oprávnenie kto môže o nich získavať informácie. Zároveň watcher môže obdržať link priamo do XDMS databáze, kde sa nachádzajú informácie, ktoré požaduje.

Komunikácia pozostáva z dvoch procesov, zverejnenia informácií (publishing) a požiadania o informácie (subscribing). Proces zverejnenia je zobrazený na obrázku 3.3. Predpokladáme, že zariadenie je zaregistrované v IMS sieti. UE posla informácie v SIP správe PUBLISH cez P-CSCF a S-CSCF na presence AS, server odpovedá čo najskôr správou 200 OK. Ak UE mení svoj status, posla novú správu PUBLISH, ktorá obsahuje len informácie, ktoré sa zmenili.

Obr. 3.3: Proces zverejnenia informácií (publishing) [13]

Proces požiadania je zobrazený na obrázku 3.4. UE, ktorý vystupuje ako watcher, vytvorí SIP požiadavku SUBSCRIBE, ktorá obsahuje zoznam vyžadovaných informácií. Správa je cez P-CSCF a S-CSCF poslaná na presence AS. Server overí identitu a oprávnenia UE a v prípade zhody odošle odpoveď 200 OK. Následne server posielá správu NOTIFY, ktorá obsahuje vyžadované dáta. Pri zmene statusu zariadenia, ktoré sleduje watcher UE, server posielá ďalšiu správu NOTIFY bez nutnosti prijatia novej požiadavky. [13]

Obr. 3.4: Proces požiadania o informácie (subscribing) [13]

4 Implementácia IMS architektúry pomocou Open IMS Core

Jedným z cieľov bakalárskej práce je implementácia základných prvkov IMS systému pomocou prostredia Open IMS Core. Ako základ bola použitá architektúra zobrazená na obrázku 2.1, ktorá obsahuje všetky potrebné entity CSCF a HSS. Inštaláciu Open IMS Core je možné vykonať priamo na systéme Linux (doporučuje sa verzia Ubuntu) z SVN úložiska alebo je možné stiahnuť, z oficiálnych stránok Open IMS Core, virtuálny obraz Ubuntu, ktorý obsahuje všetky potrebné súbory pre funkčnosť Open IMS Core.

Keďže používame OS Windows, konkrétne verziu 10, rozhodli sme sa využiť možnosť virtuálneho obrazu Ubuntu, s ktorým pracujeme pomocou softvéru VMware Workstation 12 Player.

4.1 Konfigurácia localhostu

Po stiahnutí a spustení virtuálneho obrazu je nutné dokončiť konfiguráciu niektorých prvkov. Defaultná doména je nastavená na adrese `open-ims.test`. DNS server bol nastavený, aby používal localhost adresu 127.0.0.1 a názov defaultnej domény, ako je vidieť z výpisu 4.1 a 4.2. Súbor `named.conf` sa nachádza v adresári `/etc/bind`, `resolv.conf` je v adresári `/etc`.

```
zone "open-ims.test" IN{
    type master;
    file "/etc/bind/open-ims.dnszone";
};
```

Výpis 4.1: Nastavenie DNS v súbore `named.conf`

```
domain open-ims.test
search open-ims.test
nameserver 127.0.0.1
```

Výpis 4.2: Nastavenie DNS resolveru v súbore `resolv.conf`

Správnosť nastavenia DNS a pridanie nového záznamu bolo overené pomocou pingu na adresu `open-ims.test` a `pcscf.open-ims.test`.

```
root@ubuntu-vm:~# ping open-ims.test
64 bytes from localhost (127.0.0.1): ttl=64 time=0.014 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): ttl=64 time=0.028 ms
-
root@ubuntu-vm:~# ping pcscf.open-ims.test
64 bytes from localhost (127.0.0.1): ttl=64 time=0.010 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): ttl=64 time=0.031 ms
-
```

Výpis 4.3: Ping na adresu `open-ims.test` a `pcscf.open-ims.test`

Rovnako je nutné inicializovať MySQL databázu, ktorá beží na localhost adrese. Prístup je umožnený cez užívateľa root, ktorý má administrátorské oprávnenia, a bez hesla. Inicializácia je zobrazená na výpise 4.4, využité sú súbory `icscf.sql`, `hss_db.sql` a `userdata.sql`.

```
mysql -u root -p -h localhost < ser_ims/cfg/icscf.sql
mysql -u root -p -h localhost < FHoSS/scripts/hss_db.sql
mysql -u root -p -h localhost < FHoSS/scripts/userdata.sql
```

Výpis 4.4: Spustenie SQL skriptov

Zároveň je potrebné definovať cestu k adresáru, v ktorom sa nachádza balíček Java. Ten je nevyhnutný pre spustenie súčastí systému ako napríklad Tomcat server. Virtuálny obraz má nainštalované viaceré verzie, ale využívaná je verzia Java SE 1.6.0.14.

```
export JAVA_HOME=/usr/lib/jvm/java-6-sun-1.6.0.14
export PATH=$PATH:$JAVA_HOME/lib
```

Výpis 4.5: Definovanie premenných `JAVA_HOME` a `PATH`

Spustenie CSCF prvkov pomocou skriptov prebehlo v poriadku a bolo vidieť pravidelné logovacie správy, pri spustení HSS bola vypísaná chybová hláška, ktorá informovala o obsadenom porte 8080, na ktorom sa mal defaultne spustiť Tomcat server. Kvôli rovnakej chybe bolo potrebné zmeniť aj port 3868, na ktorom komunikuje HSS pomocou protokolu DIAMETER. Voľné použité čísla portov sú 8008 a 3871. Zmeny je vidieť na nasledujúcich výpisoch:

```
host=127.0.0.1
port=8008
```

Výpis 4.6: Zmena portu 8080 v súbore `hss.properties`

```
<Acceptor port="3871" bind="127.0.0.1"/>
```

Výpis 4.7: Zmena portu 3868 v súbore `DiameterPeerHSS.xml`

```
<Peer FQDN="hss.open-ims.test" Realm="open-ims.test"
      port="3871"/>
```

Výpis 4.8: Zmena portu 3868 v súbore `scscf.xml`

```
<Peer FQDN="hss.open-ims.test" Realm="open-ims.test"
      port="3871"/>
```

Výpis 4.9: Zmena portu 3868 v súbore `icscf.xml`

Pomocou software Monster verzia 0.9.8 bolo uskutočnené pripojenie defaultne nakonfigurovaných užívateľov Alice a Boba do systému Open IMS Core. Následne bol úspešne vykonaný hovor medzi Alicou a Bobom, ktorý sme zachytili pomocou Wiresharku, ako vidieť na obrázku 4.1.

```
----- Registrar Contents begin -----
[3] P: <sip:alice@open-ims.test> R[1] Early-IMS: <> Barred: []
      CCF1: <pri_ccf_address> CCF2: <>
      C: <sip:alice@127.0.0.1:5062> Exp: [3514] SOS: []
        Path: <sip:term@pcscf.open-ims.test:4060;lr>
        UA: <Fokus MONSTER Version: 0.9.8-SNAPSHOT>
[52] P: <sip:bob@open-ims.test> R[1] Early-IMS: <> Barred: []
      CCF1: <pri_ccf_address> CCF2: <>
      C: <sip:bob@127.0.0.1:5064> Exp: [3593] SOS: []
        Path: <sip:term@pcscf.open-ims.test:4060;lr>
        UA: <Fokus MONSTER Version: 0.9.8-SNAPSHOT>
      S: Event [0] Exp: [1828] <sip:pcscf.open-ims.test:4060>
----- Registrar Contents ends -----
```

Výpis 4.10: Výpis registrar obsahu na S-CSCF

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Info
22	8.164797	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Request: INVITE sip:bob@open-ims.test, with session description 5062 ---> 4060
23	8.183537	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us 4060 ---> 5062
26	8.183789	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Request: INVITE sip:bob@open-ims.test, with session description 4060 ---> 6060
27	8.197634	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us 6060 ---> 4060
28	8.199930	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Request: INVITE sip:bob@open-ims.test, with session description 6060 ---> 6060
29	8.200366	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us 6060 ---> 6060
30	8.200396	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Request: INVITE sip:bob@127.0.0.1:5064, with session description 6060 ---> 4060
31	8.200601	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us 4060 ---> 6060
32	8.200646	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Request: INVITE sip:bob@127.0.0.1:5064, with session description 4060 ---> 5064
33	8.203583	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 180 Ringing 5064 ---> 4060
34	8.214536	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 180 Ringing 4060 ---> 6060
35	8.214680	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 180 Ringing 6060 ---> 6060
36	8.214775	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 180 Ringing 6060 ---> 4060
37	8.214942	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 180 Ringing 4060 ---> 5062
58	15.985916	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description 5064 ---> 4060
59	15.986179	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description 4060 ---> 6060
60	15.986296	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description 6060 ---> 6060
61	15.986388	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description 6060 ---> 4060
62	15.986545	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description 4060 ---> 5062
63	15.989101	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: ACK sip:bob@127.0.0.1:5064 5062 ---> 4060
64	15.999038	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: ACK sip:bob@127.0.0.1:5064 4060 ---> 6060
67	15.999415	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: ACK sip:bob@127.0.0.1:5064 6060 ---> 6060
68	15.999443	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: ACK sip:bob@127.0.0.1:5064 6060 ---> 4060
69	16.009554	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: ACK sip:bob@127.0.0.1:5064 4060 ---> 5064
101	24.283254	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: BYE sip:bob@127.0.0.1:5064 5062 ---> 4060
102	24.290078	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: BYE sip:bob@127.0.0.1:5064 4060 ---> 6060
103	24.290224	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: BYE sip:bob@127.0.0.1:5064 6060 ---> 6060
104	24.290304	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: BYE sip:bob@127.0.0.1:5064 6060 ---> 4060
105	24.290559	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Request: BYE sip:bob@127.0.0.1:5064 4060 ---> 5064
106	24.291886	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 200 OK 5064 ---> 4060
107	24.292095	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 200 OK 4060 ---> 6060
108	24.311497	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 200 OK 6060 ---> 6060
109	24.311584	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 200 OK 6060 ---> 4060
110	24.311680	127.0.0.1	127.0.0.1	SIP	Status: 200 OK 4060 ---> 5062

Obr. 4.1: Nadviazanie a ukončenie hovoru medzi Alicou a Bobom

4.2 Konfigurácia na IP adrese 192.168.20.179

Ďalším krokom je konfigurácia pomocou novej DNS domény a IP adresy. Názov domény je oims a IP adresa je 192.168.20.179, adresa bola staticky priradená z DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) serveru na MAC adresu virtuálneho PC. Zmeny konfigurácie DNS serveru boli vykonané v súboroch:

- `resolv.conf` – výpis 4.11
- `named.conf` – príloha A.1
- `named.conf.options` – príloha A.2
- `open-ims.dnszone` – príloha A.3

```
domain oims
search oims
nameserver 192.168.20.179
```

Výpis 4.11: Nastavenie DNS resolveru v súbore `resolv.conf`

Zároveň musela byť upravená konfigurácia HSS a všetkých CSCF prvkov na novú doménu a adresu. Zmeny HSS boli vykonané v konfiguračných súboroch:

- `DiameterPeerHSS.xml` – výpis 4.12
- `hss.properties` – príloha A.4
- `userdata.sql` – príloha A.5

```
FQDN="hss.oims"
Realm="oims"

-

<Peer FQDN="icscf.oims" Realm="oims" port="3869"/>
<Peer FQDN="scscf.oims" Realm="oims" port="3870"/>
<Acceptor port="3871" bind="192.168.20.179"/>
```

Výpis 4.12: Zmeny v súbore `DiameterPeerHSS.xml`

Na konfiguráciu CSCF celku boli použité konfiguračné súbory jednotlivých prvkov:

- `pcscf.cfg` – príloha A.6
- `pcscf.xml` – výpis 4.13
- `scscf.cfg` – príloha A.7
- `scscf.xml` – výpis 4.14
- `icscf.cfg` – príloha A.8
- `icscf.xml` – výpis 4.15
- `icscf.sql` – príloha A.9


```
FQDN="pcscf.oims"
Realm="oims"

-

<Peer FQDN="clf.oims" Realm="oims" port="3868"/>
<Acceptor port="3867" bind="192.168.20.179"/>
<DefaultRoute FQDN="clf.oims" metric="10"/>
```

Výpis 4.13: Konfigurácia P-CSCF v súbore pcscf.xml

```
FQDN="scscf.oims"
Realm="oims"

-

<Peer FQDN="hss.oims" Realm="oims" port="3871"/>
<Acceptor port="3870" bind="192.168.20.179"/>

-

<DefaultRoute FQDN="hss.oims" metric="10"/>
```

Výpis 4.14: Konfigurácia S-CSCF v súbore scscf.xml

```
FQDN="icscf.oims"
Realm="oims"

-

<Peer FQDN="hss.oims" Realm="oims" port="3871"/>
<Acceptor port="3869" bind="192.168.20.179"/>
<DefaultRoute FQDN="hss.oims" metric="10"/>
```

Výpis 4.15: Konfigurácia I-CSCF v súbore icscf.xml

Nastavenie DNS domény bolo overené pomocou pingu na adresy oims a pcscf.oims.

```
root@ubuntu-vm:~# ping oims
64 bytes from oims (192.168.20.179): ttl=64 time=0.011 ms
64 bytes from oims (192.168.20.179): ttl=64 time=0.025 ms

-

root@ubuntu-vm:~# ping pcscf.oims
64 bytes from oims (192.168.20.179): ttl=64 time=0.008 ms
64 bytes from oims (192.168.20.179): ttl=64 time=0.037 ms

-

C:\Users\testcenter> ping oims
Pinging oims [192.168.20.179] with 32 bytes of data:
Reply from 192.168.20.179: bytes=32 time<1ms TTL=64
```

Výpis 4.16: Ping na adresu oims a pcscf.oims

Zároveň bol z hostujúceho PC (IP 192.168.20.120) zaregistrovaný nový užívateľ s menom Adam. Najprv boli v HSS databáze vytvorené a prelinkované public a private UI záznamy, následne bolo v súbore `scscf.cfg` nutné zmeniť autentizačný algoritmus z módu AKAv1-MD5 na mód MD5, pretože komunikačný klient Zoiper, ktorý je využívaný na hostujúcom PC, nepodporuje starší mód AKAv1-MD5. Na virtuálnom PC bol do IMS siete registrovaný užívateľ Bob, registrovaní užívatelia sú zobrazení na výpise 4.17.

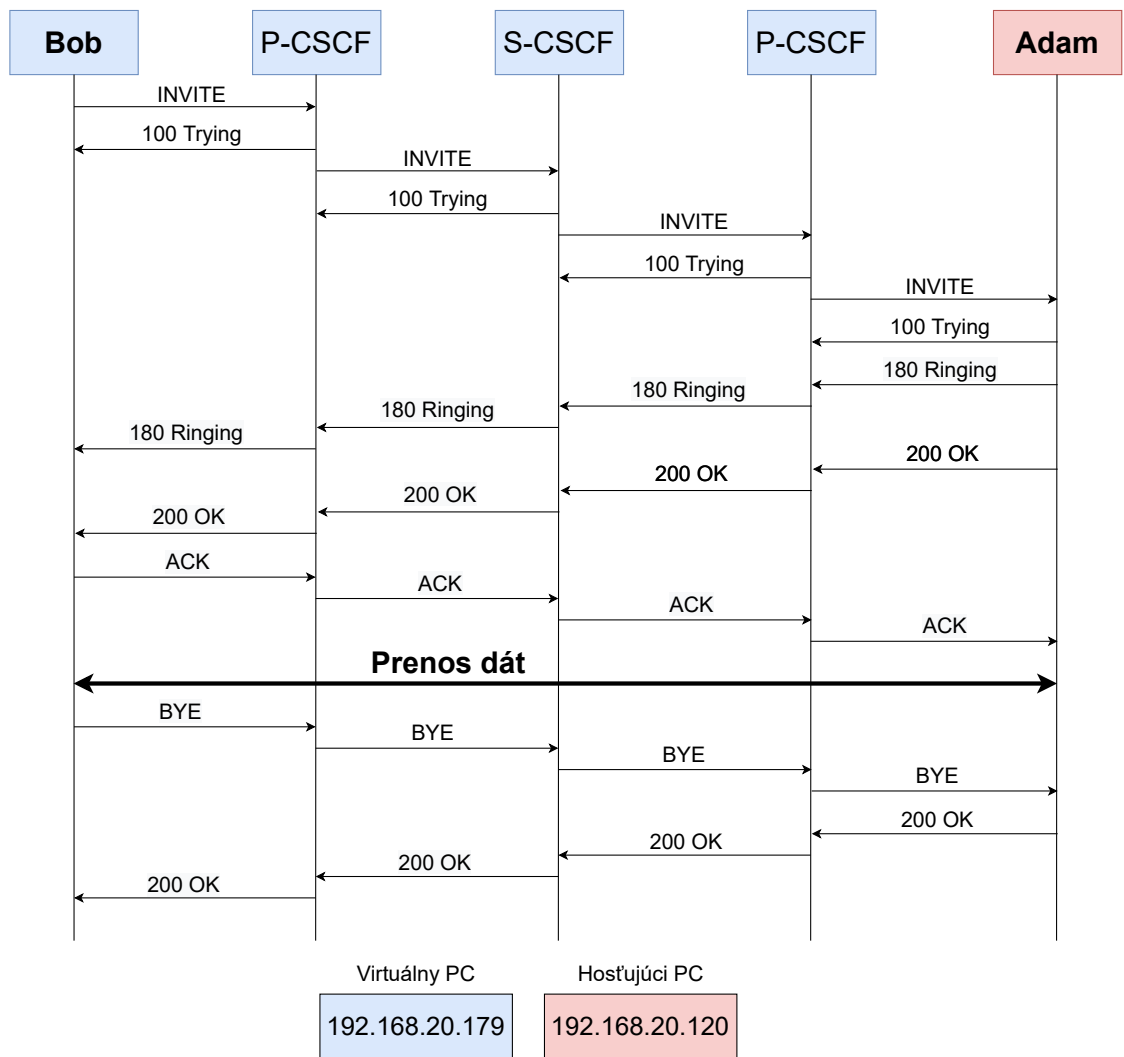
```
----- Registrar Contents begin -----
[23] P: <sip:adam@oims> R[1] Early-IMS: <> Barred: []
      CCF1: <pri_ccf_address> CCF2: <>
      C: <sip:adam@192.168.20.120:5060;rinstance=0fae01ac90
          56953f;transport=UDP> Exp: [1229] SOS: []
      Path: <sip:term@pcscf.oims:4060;lr>
      UA: <Z 3.9.32144 r32121>
      S: Event [0] Exp: [1262] <sip:pcscf.oims:4060>
[54] P: <sip:bob@oims> R[1] Early-IMS: <> Barred: []
      CCF1: <pri_ccf_address> CCF2: <>
      C: <sip:bob@192.168.20.179:5064> Exp: [2762] SOS: []
      Path: <sip:term@pcscf.oims:4060;lr>
      UA: <Fokus MONSTER Version: 0.9.8-SNAPSHOT>
      S: Event [0] Exp: [2793] <sip:pcscf.oims:4060>
----- Registrar Contents ends -----
```

Výpis 4.17: Výpis registrar obsahu s novým užívateľom Adam

Testovanie dostupnosti IMS siete mimo virtuálny PC bolo otestované vytvorením hovoru medzi Bobom a Adamom, resp. virtuálnym PC (IP 192.168.20.179) a hostujúcim PC (IP 192.168.20.120). Hovor bol zachytený pomocou Wiresharku a je zobrazený na obrázku 4.2. Prehľadnejší flow diagram, vytvorený na základe zachytenej komunikácie, je na obrázku 4.3. Dva prvky P-CSCF na obrázku 4.3 sú jedna reálna entita P-CSCF, ale kvôli prehľadnosti diagramu bolo použité dané zobrazenie.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Info
42	4.821266	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Request: INVITE sip:adam@ims, with session description
43	4.821627	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us
44	4.821649	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Request: INVITE sip:adam@ims, with session description
45	4.821961	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us
46	4.821987	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Request: INVITE sip:adam@ims, with session description
47	4.830760	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us
48	4.830805	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Request: INVITE sip:adam@192.168.20.120:5060;rinstance=0fae01ac9056953f;transport=UDP, with session description
49	4.831099	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 100 trying -- your call is important to us
50	4.831115	192.168.20.179	192.168.20.120	SIP/SDP	Request: INVITE sip:adam@192.168.20.120:5060;rinstance=0fae01ac9056953f;transport=UDP, with session description
53	4.913801	192.168.20.120	192.168.20.179	SIP	Status: 100 Trying
54	6.375184	192.168.20.120	192.168.20.179	SIP	Status: 180 Ringing
55	6.375567	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 180 Ringing
56	6.375828	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 180 Ringing
57	6.375956	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 180 Ringing
58	6.376109	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 180 Ringing
59	8.917911	192.168.20.120	192.168.20.179	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description
60	8.918225	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description
61	8.918382	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description
62	8.918543	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description
63	8.918801	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP/SDP	Status: 200 OK, with session description
66	8.922572	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: ACK sip:adam@192.168.20.120:5060
67	8.925466	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: ACK sip:adam@192.168.20.120:5060
68	8.925550	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: ACK sip:adam@192.168.20.120:5060
69	8.925574	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: ACK sip:adam@192.168.20.120:5060
70	8.925866	192.168.20.179	192.168.20.120	SIP	Request: ACK sip:adam@192.168.20.120:5060
607	20.426614	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: BYE sip:adam@192.168.20.120:5060
608	20.427099	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: BYE sip:adam@192.168.20.120:5060
609	20.427198	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: BYE sip:adam@192.168.20.120:5060
610	20.427254	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Request: BYE sip:adam@192.168.20.120:5060
611	20.427443	192.168.20.120	192.168.20.179	SIP	Request: BYE sip:adam@192.168.20.120:5060
614	20.437570	192.168.20.120	192.168.20.179	SIP	Status: 200 OK
615	20.437762	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 200 OK
616	20.437871	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 200 OK
617	20.437937	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 200 OK
618	20.438047	192.168.20.179	192.168.20.179	SIP	Status: 200 OK

Obr. 4.2: Nadviazanie a ukončenie hovoru medzi Bobom a Adamom

Obr. 4.3: Flow diagram hovoru medzi Bobom a Adamom

4.3 Konfigurácia E-CSCF

Ako prvé bolo nutné stiahnuť chýbajúce prvky, ktoré pripravená VM neobsahuje. VM používa Ubuntu 9.04, ktoré je momentálne zastaralé, preto sťahovanie zlyhalo z dôvodu nesplnených bezpečnostných požiadaviek, server odmietol pripojenie. Pokus o aktualizáciu SVN modulu, cez ktorý bolo inicializované sťahovanie, na zabezpečenejšiu verziu takisto zlyhal, pretože pre Ubuntu 9.04 sa aktualizácie nevydávajú už približne desať rokov a oficiálne servery už neexistujú.

Jediná možnosť bola stiahnuť novšiu verziu Ubuntu, stiahnuť Open IMS Core a vykonať celú konfiguráciu odznova. Zvolená bola verzia Ubuntu 12.04, stiahnutá vo formáte VMDK (Virtual Machine Disk) a použitá rovnako pomocou virtualizačného programu VMware Workstation 12 Player.

Pred samotnou inštaláciou Open IMS Core musí operačný systém obsahovať všetky prerekvizity:

- GCC (GNU Compiler Collection) kompilátor
- modul make
- modul ant
- JDK (Java Development Kit), verzia minimálne 1.5
- modul bison
- modul flex
- DBMS (Database Management System), napríklad MySQL
- knižnicu libxml2, verzia development minimálne 2.6
- knižnicu libmysql, verzia development
- Linux kernel, verzia minimálne 2.6
- modul ipsec-tools
- modul curl
- knižnicu libcurl4-gnutls-dev
- modul openssl
- bind server alebo iný DNS server

Prerekvizity boli stiahnuté a aktualizované, následne bol vytvorený priečinok s názvom `OpenIMSCore` v priečinku `/opt`. Ďalej priečinky `ser_ims` a `FHoSS` v zložke `OpenIMSCore`. Štruktúru je nutné dodržať, pretože Open IMS Core ju má pevne definovanú. Z SVN úložiska boli stiahnuté súbory CSCF a emergency prvkov do priečinku `ser_ims` a z druhého úložiska súbory HSS a databáz do priečinku `FHoSS`. Ďalším bodom bola samotná inštalácia Open IMS Core, pri ktorej sa objavila chybová hláška:

„Major version 51 is newer than 50, the highest major version supported by this compiler. It is recommended that the compiler be upgraded.“

Po preskúmaní bolo zistené, že JDK v6 sa pokúša kompilovať kód vo formáte JDK

v7. Bol stiahnutý Java v7 balík a museli byť aktualizované premenné JAVA_HOME a PATH.

```
export JAVA_HOME=/usr/lib/jvm/java-7-openjdk-amd64
export PATH=$PATH:$JAVA_HOME/lib
```

Výpis 4.18: Definovanie premenných JAVA_HOME a PATH

Pri opätovnom pokuse nainštalovať Open IMS Core sa zobrazila chybová hláška: „fatal error: curl/types.h: No such file or directory, compilation terminated.“

Inštalačný priečinok modulu curl neobsahoval súbor types.h, príčina bola v zmene štruktúry modulu curl v priebehu inovovania. Od verzie 7.20 bol súbor types.h vynechaný a jeho funkcionality presunutá do ostatných častí. Preto bol modul odinštalovaný a nahradený verziou 7.19, ktorá danú požiadavku spĺňa.

Na tretí pokus prebehla inštalácia úspešne a bola zahájená inicializácia databáz. Pri pokuse inicializovať `userdata.sql` konzola vypísala chybu:

„**ERROR 1136: Column count doesn't match value count at row 1: at line 41.**“

Z výpisu vyplýva, že program sa pokúša zapísať do tabuľky viac údajov ako je možné. Syntax príkazu na riadku 41 bola identická ako pri predpripravenej VM, aj databáza s tabuľkou boli rovnaké. Ako riešenie bol príkaz zakomentovaný, pretože iba vkladá do tabuľky hodnoty aplikačného servera, ktorý pri práci momentálne nepoužívame.

```
-- LOCK TABLES 'application_server' WRITE;
-- INSERT INTO 'application_server' VALUES (1,'default_as'...
-- UNLOCK TABLES;
```

Výpis 4.19: Zakomentované riadky v súbore `userdata.sql`

Po úspešnej inicializácii databáz boli spúšťané jednotlivé prvky. Pri pokuse o štart HSS spúšťací skript nenašiel inštalačný priečinok s Javou. Pomocou kontrolného výpisu vloženého do kódu bolo zistené, že premenná JAVA_HOME sa skriptu javí ako prázdna. Riešením bolo implicitné definovanie premennej v kóde skriptu `startup.sh`.

```
#Start-up
#-----
export JAVA_HOME=/usr/lib/jvm/java-7-openjdk-amd64
$JAVA_HOME/bin/java -cp $CLASSPATH de.fhg.fokus.HSSContainer
```

Výpis 4.20: Implicitná definícia premennej JAVA_HOME v súbore `startup.sh`

Po oprave sa bez problémov spustili prvky HSS, S-CSCF a I-CSCF. Pri prvkoch P-CSCF, E-CSCF a LRF sa vyskytol problém pri práci s modulom curl, kedy nedokázali načítať súbor `lib_lost_client.so` kvôli nedefinovanej metóde, ktorú obsahoval. Chyby je vidieť na výpise 4.21.

```
ERROR: load_module: could not open module
</opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/pcscf/pcscf.so>:
/usr/local/lib/ser/lib_lost_client.so:
undefined symbol: curl_easy_perform

ERROR: load_module: could not open module
</opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/ecscf/ecscf.so>:
/usr/local/lib/ser/lib_lost_client.so:
undefined symbol: curl_easy_perform

ERROR: load_module: could not open module
</opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/lrf/lrf.so>:
/usr/local/lib/ser/lib_lost_client.so:
undefined symbol: curl_easy_perform
```

Výpis 4.21: Chyby pri načítaní súboru `lib_lost_client.so`

Boli skontrolované všetky prerekvizity a kontrolný výpis kompilácie kódu CSCF prvkov. Na nasledujúcich výpisoch 4.22 a 4.23 je kontrola modulu curl, knižnice libcurl a cesty smerujúcej na knižnicu libcurl.

```
@osboxes:~$ curl --version
curl 7.19.0 (x86_64-pc-linux-gnu)
Protocols: dict file ftp ftps http https imap imaps
ldap pop3 pop3s rtmp rtsp smtp smtps telnet tftp

@osboxes:~$ curl-config --version
libcurl 7.19.0
```

Výpis 4.22: Kontrola modulu curl a knižnice libcurl

```
@osboxes:~$ curl-config --libs
-L/usr/local/lib/ -L/usr/local/lib/ser -lcurl -Wl,
-Bsymbolic-functions -Wl,-z,relro
```

Výpis 4.23: Kontrola prepojenia modulu curl a knižnice libcurl

Samotný súbor `lib_lost_client.so` nie je možné preskúmať, pretože sa jedná o skompilovanú dynamickú knižnicu (shared object) a proces kompilácie sa nedá vrátiť. Rovnaký problém sa objavil aj v mailing listoch, ale vlákno neobsahovalo funkčné riešenie (link: [mailinglist](#)). Nájdene riešenia smerovali na nenainštalovaný modul curl alebo knižnicu libcurl a problém s prepojením, tieto možnosti boli vyvrátené na základe predchádzajúcich výpisov.

Posledný pokus bol stiahnuť súbory z SVN úložiska, presunúť ich na predpripravenú VM, skompilovať a otestovať funkčnosť, to by malo odstrániť potenciálne problémy s kompatibilitou novších modulov v Ubuntu 12.04. Predpripravená VM bola pripravená iba na základnú architektúru Open IMS Core, pretože v nej chýbali moduly curl a libcurl, potrebné pre komunikáciu s E-CSCF. Moduly boli stiahnuté v skomprimovanom formáte a následne nainštalované. Inštalácia Open IMS Core prebehla v poriadku, ale pri spustení prvkov P-CSCF, E-CSCF a LRF konzola vypísala presne rovnaké chyby ako pri inštalácii na Ubuntu 12.04. Problém je preto pravdepodobne v kompatibilitate úzko zviazanej s konkrétnymi modulmi alebo priamo v stiahnutom kóde, obe možnosti sú používateľom neovplyvniteľné. Na výpisoch 4.24 a 4.25 je zobrazená potenciálna konfigurácia prvkov E-CSCF a LRF, je vidieť nastavenie adresy LOCSIP a LoST serveru alebo nastavenie PSAP SIP URI v rámci „poslednej možnosti“.

```
listen=192.168.20.179
port=7060
alias=ecscf.oims:7060
-
loadmodule "/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/ecscf/ecscf.so"
-
modparam("ecscf","name","sip:ecscf.oims:7060")
modparam("ecscf","lrf_sip_uri","sip:lrf.oims:8060")
modparam("ecscf","use_default_psap",1)
modparam("ecscf","default_psap_uri","sip:sos@oims")
modparam("rr","enable_full_lr",1)
```

Výpis 4.24: Konfigurácia E-CSCF v súbore `ecscf.cfg`


```

listen=192.168.20.179
port=8060
alias=lrf.oims:8060

-

loadmodule "/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/lrf/lrf.so"
-

modparam("lrf","name","sip:lrf.oims:8060")
modparam("lrf","using_lost_srv",1)
modparam("lrf","lost_server",
          "http://lost@oims:8180/lost/LoSTServlet")
modparam("lrf","enable_locsip", 1)
modparam("lrf","locsip_srv_uri", "sip:locsip@oims:9180")
modparam("rr", "enable_full_lr", 1)

```

Výpis 4.25: Konfigurácia LRF v súbore lrf.cfg

4.4 Konfigurácia zabezpečenia IPsec, TLS a THIG

Open IMS Core pracuje defaultne bez zabezpečenia, ale ponúka tri možnosti ako chrániť komunikáciu a užívateľské dáta:

- protokol IPsec – slúži na šifrovanie a autentizáciu na tretej vrstve; používa transportný alebo tunelový mód a zabezpečenie metódou AH (Authentication Header) alebo ESP (Encapsulating Security Payload).
- protokol TLS – poskytuje zabezpečenie primárne na aplikačnej vrstve; nástupca SSL; bežne používaný v HTTPS.
- THIG (Topology Hiding Inter-network Gateway) – v SIP správe šifruje napríklad polia Via, Route a Record Route; zabraňuje odhaleniu vnútornej topológie siete; najčastejšie sa používa pri posielaní správ mimo domácu sieť.

4.4.1 IPsec zabezpečenie

IPsec zabezpečenie je možné implementovať troma spôsobmi:

- voliteľné pri spojení s P-CSCF
- povinné pri spojení s P-CSCF
- povinné pri spojení s P-CSCF a S-CSCF

Na výpise 4.26 je zobrazená konfigurácia prvku P-CSCF nutná pre podporu IPsec zabezpečenia. Nastavenie bolo vykonané v súbore pcscf.cfg. Jednotlivé moduly

riadia vytváranie žiadostí a odpovedí v oboch smeroch, posledný modul riadi zahadzovanie správ. V súbore `pcscf.cfg` sa zároveň určuje, či bude použitý prvý alebo druhý spôsob implementácie IPsec, obe možnosti je vidieť na výpise 4.28.

```
modparam("pcscf","use_ipsec",1)
modparam("pcscf","ipsec_host","192.168.20.179")
modparam("pcscf","use_port_c",4060)
modparam("pcscf","use_port_s",4060)
modparam("pcscf","ipsec_P_Inc_Req","/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/pcscf/ipsec_P_Inc_Req.sh")
modparam("pcscf","ipsec_P_Out_Rpl","/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/pcscf/ipsec_P_Out_Rpl.sh")
modparam("pcscf","ipsec_P_Out_Req","/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/pcscf/ipsec_P_Out_Req.sh")
modparam("pcscf","ipsec_P_Inc_Rpl","/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/pcscf/ipsec_P_Inc_Rpl.sh")
modparam("pcscf","ipsec_P_Drop","/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/pcscf/ipsec_P_Drop.sh")
```

Výpis 4.26: Implementácia IPsec zabezpečenia v P-CSCF

```
if (!P_is_integrity_protected()){
-----IPsec je voliteľný-----
    #P_remove_security_client();          |
-----IPsec je povinný-----
    if (!P_remove_security_client()){    |
        route(REGISTER_494);          |
        break;                          |
    }                                    |
    P_add_integrity_protected("no");
}else{
    if (!P_remove_security_verify()||
        !P_remove_security_client()){
        route(REGISTER_494);
        break;
    }
    P_add_integrity_protected("yes");
};
```

Výpis 4.27: Spôsob implementácie IPsec v P-CSCF

Rovnako bolo nutné zmeniť konfiguráciu S-CSCF v súbore `scscf.cfg`, aby bol použitý tretí spôsob implementácie. S-CSCF zároveň rozhoduje, či sa musia klienti

opätovne autentizovať pri ďalších spojeniach alebo bude registrovaným klientom umožnené pripojenie aj bez autentizácie. Nastavenie je zobrazené na výpise 4.29.

```
-----IPsec je povinný-----
    S_challenge("oims");
    route(Service_Routes);
    t_reply("401","Unauthorized:Challenging_the_UE");
    break;
}else{
```

Výpis 4.28: Spôsob implementácie IPsec v S-CSCF

```
-----Povinná reautentizácia-----
#if (!S_is_authorized("oims")){
#   S_challenge("oims");
#   route(Service_Routes);
#   t_reply("401","Unauthorized:Challenging_the_UE");
#   exit;
#}

-----Registrovaní klienti sa nemusia
                               znova autentizovať-----
if (S_is_not_registered()){
    if (S_assign_server("oims")){
        route(Service_Routes);
        route(Charging_Function_Addresses);
        t_reply("200",
                "OK:SAR_succesful_and_registrar_saved");
        ISC_match_filter_reg("0");
        exit;
    }
}
```

Výpis 4.29: Spôsob autentizácie v S-CSCF

4.4.2 TLS zabezpečenie

Pre TLS zabezpečenie boli vygenerované kľúče, pomocou skriptu `tls_prepare.sh`, ktoré sa automaticky uložia do adresáru `PCSCF_CA`. Konfigurácia P-CSCF v súbore `pcscf.cfg` je zobrazená na výpise 4.31, bola definovaná IP adresa, port a implicitné povolenie TLS. Ďalej je nutné načítať certifikáty a TLS modul, ktorý určuje verziu TLS, overovanie certifikátov a kompresiu prenášaných dát.

```
listen=tls:192.168.20.179
tls_port_no=4061
enable_tls=yes

-
modparam("pcscf","use_tls", 1)
modparam("pcscf","tls_port", 4061)
```

Výpis 4.30: Základné nastavenie TLS v P-CSCF

```
loadmodule "/opt/OpenIMSCore/ser_ims/modules/tls/tls.so"
-
modparam("tls","tls_method", "TLSv1")
modparam("tls","private_key",
"/opt/OpenIMSCore/PCSCF_CA/pcscf_private_key.pem")
modparam("tls","certificate",
"/opt/OpenIMSCore/PCSCF_CA/pcscf_cert.pem")
modparam("tls","ca_list",
"/opt/OpenIMSCore/PCSCF_CA/pcscf_ca_list.pem")
modparam("tls","verify_certificate", 1)
modparam("tls","require_certificate", 1)
modparam("tls","tls_disable_compression", 1)
```

Výpis 4.31: Načítanie TLS modulu a certifikátov v P-CSCF

4.4.3 THIG (Topology Hiding Inter-network Gateway)

SIP posiela správy vo forme otvoreného textu, preto je náchylný na útoky typu MitM (Man-in-the-Middle). THIG šifruje polia s citlivými údajmi a zabraňuje tak ich zneužitiu. Funkciu THIG poskytuje I-CSCF, na konfiguráciu slúži samostatný súbor `icscf.thig.cfg` a na spustenie slúži skript `icscf.thig.sh`. Na začiatku bola upravená sieťová konfigurácia a následne THIG parametre (názov, adresa, port, spôsob práce, veľkosť hashu, autentizačný server). Na výpise 4.33 je vidieť Wiresharkom odchytenú SIP komunikáciu bez použitia THIG a pri použití THIG.

```

listen=192.168.20.179
port=5060
alias="icscf.oims"
alias="oims"

modparam("icscf","thig_name","thig@icscf.oims")
modparam("icscf","thig_host","192.168.20.179")
modparam("icscf","thig_port",5060)
modparam("icscf","thig_param","thigenc")
modparam("icscf","hash_size",128)
modparam("icscf","aaa_peer","hss.oims")

```

Výpis 4.32: Konfigurácia THIG v I-CSCF

```

-----Komunikácia s THIG-----
Message Header
  Via: SIP/2.0/UDP bff575d6adce34e3674f0116679bbc33;branch=0
  Via: SIP/2.0/UDP 9aba453b9f4015a0e3cdf9cacff4d0ca;branch=0
  Via: SIP/2.0/UDP 0e932ec2d551cd88acd93cd35313c5d1;branch=1
From: <sip:0d6db153343c43cd1e2f52c4ef88a56b>;tag=1008
To: <sip:976e5c88e5dbed6ec8d6b338d8fb069f>;tag=1003
-----Komunikácia bez THIG-----
Message Header
  Via: SIP/2.0/UDP 192.168.20.179:6060;branch=0
  Via: SIP/2.0/UDP 192.168.20.179:4060;branch=0
  Via: SIP/2.0/UDP 192.168.20.120:5062;rport=5062;branch=1
From: <sip:adam@oims>;tag=1008
To: <sip:bob@oims>;tag=1003

```

Výpis 4.33: Výpis komunikácie bez a s použitím THIG

Záver

V prvej časti je obsiahnutá teória, ktorú bolo potrebné naštudovať pre správne porozumenie architektúre IP Multimedia Subsystem. Zahrňuje všetky hlavné prvky IMS architektúry ako CSCF, HSS, identita IMS a iné. Okrem toho okrajovo charakterizuje najpoužívanejšie protokoly v rámci IMS systému. Druhá časť stručne popisuje open source prostredie Open IMS Core, ktoré je použité na implementáciu IMS siete. Tretia kapitola sa venuje doplnkovým službám Emergency-CSCF a IMS presence architektúre, približuje ich časti a spôsob práce.

Praktická časť sa zaoberá využitím Open IMS Core na implementáciu IMS architektúry. Ako prvý bol použitý virtuálny obraz Ubuntu 9.04. Najskôr bolo potrebné overiť funkčnosť všetkých prvkov systému, najjednoduchší spôsob je vykonať hovor medzi užívateľmi, pretože užívateľ sa musí spojiť s CSCF časťou pomocou P-CSCF, následne prebieha komunikácia s I-CSCF, S-CSCF a HSS. Tým sú zapojené do komunikácie všetky hlavné prvky. Pri prvej konfigurácii bola použitá localhost adresa, na ktorej defaultne beží celá architektúra, prvé testovanie sa odporúča vykonať na localhost adrese, pretože môže odhaliť problémy priamo súvisiace s prostredím Open IMS Core. Tým sa zaručí, že prípadné neskoršie problémy budú mať súvis s použitou konfiguráciou a zjednoduší sa ich hľadanie. Jediný odhalený problém spočíval v obsadených portoch, riešením bola úprava nastavenia DIAMETER rozhraní.

Po úspešnom otestovaní funkčnosti prostredia pomocou hovoru odchyteného Wiresharkom bola zmenená IP adresa a názov domény. Záznam o doméne bol uložený na školskom DNS serveri, aby bola možná komunikácia aj zo zariadení mimo IMS doménu. Najskôr bol nakonfigurovaný lokálny DNS server na adresu 192.168.20.179 a doménu `oims`. Potom bola upravená konfigurácia celého Open IMS Core prostredia, konfiguračných súborov HSS a jednotlivých CSCF prvkov, boli zmenené konfiguračné súbory všetkých DIAMETER rozhraní a inicializačné súbory databáz. DNS nastavenie bolo otestované pomocou pingu z VM aj z počítaču mimo doménu. V HSS databáze bol vytvorený nový užívateľ Adam. Komunikácia medzi počítačom mimo doménu `oims` a VM bola zachytená Wiresharkom a spracovaná do formy flow diagramu. Tým bola úspešne otestovaná dostupnosť domény z vonkajšej siete.

Ďalším krokom bola inštalácia rozšírení, ktoré umožňujú vykonávanie núdzových volaní, konkrétne prvky E-CSCF a LRF. Nebolo možné stiahnuť rozšírenia priamo na pripravenú VM, pretože Ubuntu 9.04 nespĺňa požadované bezpečnostné parametre zo strany serveru. Po krátkom testovaní na Ubuntu 20.04, 18.04 a 12.04 bola zvolená VM Ubuntu 12.04, pretože vykazovala najlepšiu kompatibilitu s prostredím Open IMS Core. Pri inštalácii bolo prekonaných pár menších problémov spomenutých v praktickej časti práce. Závažný problém sa vyskytol po úspešnej inštalácii s prvkami P-CSCF, E-CSCF a LRF, ktoré priamo súvisia s núdzovou

architektúrou. Prvky sa nespustili, kvôli chybnému načítanému modulu `lrf.so`, respektíve neznámej metóde `curl_easy_perform`, ktorú obsahoval skompilovaný kód `lib_lost_client.so`. Kontrola dynamického modulu `curl`, ktorý je zodpovedný za interpretáciu a prácu s vyššie uvedenými súbormi prebehla úspešne, rovnako aj kontrola knižnice `libcurl` a kontrola ich vzájomného prepojenia. Problém spočíva pravdepodobne v nedokonalnej kompatibilite s novšími verziami prerekvizít, respektíve v úzkom prepojení zdrojového kódu a konkrétnej verzie obsluhujúceho modulu. Posledná možnosť bola preniesť skomprimované zdrojové kódy na pripravenú VM Ubuntu 9.04 a pokúsiť sa o inštaláciu. Na pripravenej VM nakoniec aj tak chýbal modul `curl`, pravdepodobne je pripravená len na základnú verziu Open IMS Core. Po doplnení modulu `curl` a úspešnej inštalácii Open IMS Core sa vykytol úplne rovnaký problém aj výpisy chýb. Z predošlého bol vyvodený záver, že problém nesúvisí s kompatibilitou operačného systému, ale pravdepodobne so závislosťou na špecifickej verzii jednotlivých obsluhujúcich modulov alebo priamo v poskytnutom zdrojovom kóde rozšírení Open IMS Core. Napriek tomu, že bol pochopený koncept fungovania, implementácia núdzových volaní dopadla neúspešne.

Nasledujúca práca sa zamerala na implementáciu zabezpečenia na rozhraní medzi UE a IMS sieťou alebo pri spojení IMS siete s vonkajšou sieťou. Zabezpečenie spočíva v používaní IPsec, TLS a THIG pri komunikácii. IPsec zabezpečenie bolo nastavené na P-CSCF a S-CSCF prvkoch, ktoré povolia pripojenie už len užívateľom využívajúcim IPsec. Mód povinnej autentizácie pri každom spojení bol ponechaný v stave, kedy sa registrovaní užívatelia nemusia opätovne autentizovať. Zabezpečenie TLS pridalo možnosť autentizácie pomocou certifikátov. P-CSCF s TLS vyžaduje od užívateľa certifikát a zároveň poskytuje svoj vlastný, použitá je TLS verzia 1.0. THIG funkcionality poskytuje I-CSCF, šifrovanie jednotlivých polí prebieha v každej správe smerujúcej mimo IMS sieť. Pomocou Wiresharku bola zachytená komunikácia pri použití THIG, viditeľné zašifrovanie citlivých údajov overilo správnu funkčnosť.

Problémom pri práci s prostredím Open IMS Core je ťažko dostupná kvalitná dokumentácia, väčšina zmien v štruktúre programu v nej nie je zachytená, núdzové rozšírenie sa v nej ani nenachádza. Väčšina odkazov z dokumentácie a oficiálnych stránok nefunguje, odkaz na odporúčané verzie prvkov LoST a LOCSIP bol takisto neplatný. Posledná aktualizácia na stránke je z roku 2014 a v mailing listoch sú odpovede na nové problémy veľmi zriedkavé, posledné 4 roky už žiadne. To veľmi obmedzuje pochopenie zdrojového kódu a hľadanie riešení na vyskytujúce sa problémy. Samostatný problém je zlá kompatibilita s novými verziami operačného systému Ubuntu (verzia 14 a viac), keďže Open IMS Core je úzko spätý s konkrétnymi verziami modulov, či už sa jedná o `curl`, JDK balíček alebo MySQL databázu. Nové verzie Ubuntu používajú repozitáre, ktoré staršie moduly ani neobsahujú. Pri použití starej verzie Ubuntu (napríklad 9.04) je zase problém s bezpečnostnými ak-

tualizáciami a repozitármi, ktoré neexistujú už približne 10 rokov, takže staré verzie modulov je nutné hľadať na neoficiálnych úložiskách, ktoré rovnako trpia zlou alebo žiadnou údržbou. Najlepší nájdený kompromis poskytovalo Ubuntu 12.04.

Literatúra

- [1] BEŽILLA, J. *Definovanie pojmu služby sietí NGN*. Žilina, 2009. Bakalárska práca. Žilinská univerzita v Žiline, Elektrotechnická fakulta, Katedra telekomunikácií a médií. Vedoucí práce Prof. Ing. Karol Blunár, DrSc.
- [2] ZNATY S.; DAUPHIN J. *IP Multimedia Subsystem: Principles and Architecture*. 2005. Dostupné na internete: http://www.efort.com/media_pdf/IMS_ENG.pdf
- [3] CAMARILLO G.; GARCÍA-MARTÍN M. A. *The 3G IP Multimedia Subsystem (IMS): Merging the Internet and the Cellular Worlds*. 2nd edition. Chichester, England: Wiley, 2006. ISBN 0-470-01818-6.
- [4] PODHRADSKÝ, P.; MIKÓCZY, E.; DÚHA, J.; TRÚCHLY, P.; BLICHÁR, J. *Siete budúcej generácie: Vybrané kapitoly* [online]. Praha, Česká republika: ČVUT v Prahe, 2013 [cit. 2020-10-25]. ISBN 978-80-01-05295-2. Dostupné na internete: <http://techpedia.fel.cvut.cz/sk/single/?objectId=44>
- [5] KOUKAL, M.; BESTAK, R. Architecture of IP Multimedia Subsystem. *Proceedings ELMAR 2006* [online]. IEEE, 2006, s. 323-326 [cit. 2020-10-28]. ISBN 953-7044-03-3. ISSN 1334-2630. Dostupné na internete: <http://ieeexplore.ieee.org/document/4127549>
- [6] ASHRAF, S. R.; MOTTAHED B. D. *IMS network architecture witch integrated network elements*. 2008 US. 11/799.944. Uděleno 3. 11. 2008. Zapsáno 3. 5. 2007.
- [7] INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). *RFC 3261: SIP: Session Initiation Protocol* [online]. June 2002 [cit. 2020-11-3]. Dostupné na internete: <https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc3261.txt>
- [8] INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). *RFC 4566: SDP: Session Description Protocol* [online]. July 2006 [cit. 2020-11-3]. Dostupné na internete: <https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc4566.txt>
- [9] INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). *RFC 3550: RTP: A Transport Protocol for Real-Time Applications* [online]. July 2003 [cit. 2020-11-4]. Dostupné na internete: <https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc3550.txt>
- [10] INTERNET ENGINEERING TASK FORCE (IETF). *RFC 6733: Diameter Base Protocol* [online]. October 2012 [cit. 2020-11-4]. Dostupné na internete: <https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc6733.txt>

- [11] JEŽEK, J. *Open Source implementace IMS*. Brno, 2020. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií, Ústav telekomunikací. Vedoucí práce Ing. Pavel Šilhavý, Ph.D.
- [12] EUROPEAN TELECOMMUNICATIONS STANDARDS INSTITUTE (ETSI). *3GPP TS 23.167 version 13.2.0 Release 13*. 3GPP, ETSI, March 2016. Dostupné na internete: https://www.etsi.org/deliver/etsi_ts/123100_123199/123167/13.02.00_60/ts_123167v130200p.pdf
- [13] PETRÁŠ, D.; BARONAK, I.; CHROMÝ, E. Presence Service in IMS. *The Scientific World Journal* [online]. Article ID 606790, 2013. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.1155/2013/606790>

Zoznam symbolov, veličín a skratiek

3GPP	The 3rd Generation Partnership Project
AAA	Autentizácia, autorizácia a účtovanie – Authentication, Authorization and Accounting
AH	Authentication Header
AS	Aplikačný server – Application Server
AVP	Attribute-Value Pair
B2BUA	Back-to-Back User Agent
BGCF	Breakout Gateway Control Function
CAMEL	Customized Applications for Mobile network Enhanced Logic
CAP	CAMEL Application Part
CSCF	Call Session Control Function
DBMS	Database Management System
DHCP	Dynamic Host Configuration Protocol
DNS	Domain Name System
E-CSCF	Emergency CSCF
EPS	Evolved Packet System
ESP	Encapsulating Security Payload
GCC	GNU Compiler Collection
GPRS	General Packet Radio Service
GSM	Global System for Mobile Communications
gsmCF	GSM Service Control Function
HSS	Home Subscriber Server
HTTP	Hypertext Transfer Protocol
I-CSCF	Interrogating-CSCF

IETF	Internet Engineering Task Force
IMS	IP Multimedia Subsystem
IM-SSF	IP Multimedia Service Switching Function
IP	Internet Protocol
IPsec	Internet Protocol Security
IPTV	IP televízia – Internet Protocol Television
IPv4	Internet Protocol version 4
IPv6	Internet Protocol version 6
ISC	IP Multimedia Service Control
ISIM	IP Multimedia Services Identity Module
ISUP	ISDN User Part
ITU-T	International Telecommunication Union – Telecommunication Standardization Sector
JDK	Java Development Kit
LOCSIP	Location in SIP/IP
LRF	Location Retrieval Function
LoST	Location to Service Translation Protocol
MAP	Mobile Application Part
MGCF	Media Gateway Control Function
MGW	Mediálna brána – Media Gateway
MitM	Man-in-the-Middle
MRF	Media Resource Function
MRFC	Media Resource Function Controller
MRFP	Media Resource Function Processor
NAI	Network Access Identifier

OSA-SCS	Open Service Access-Service Capability Server
PCM	Pulzná kódová modulácia – Pulse Code Modulation
P-CSCF	Proxy-CSCF
PDF	Policy Decision Function
PoC	Push-to-talk over Cellular
PSAP	Public Safety Answering Point
PSTN	Public Switched Telephone Network
QoS	Kvalita služby – Quality of Service
RADIUS	Remote Authentication Dial In User Service
RTCP	Real-time Transport Control Protocol
RTP	Realtime Transport Protocol
RTSP	Real Time Streaming Protocol
S-CSCF	Serving-CSCF
SCTP	(Stream Control Transmission Protocol
SDP	Session Description Protocol
SGW	Signaliačná brána – Signaling Gateway
SIGTRAN	Signaling Transport over IP
USIM	Subscriber Identity Module
SIP	Session Initiation Protocol
SLF	Subscription Locator Function
SS7	Signalizačný systém č. 7 – Signaling System No. 7
SSF	Service Switching Function
TCP	Transmission Control Protocol
TEL	Telefón – Telephone
THIG	Topology Hiding Inter-network Gateway

TLS	Transport Layer Security
UA	Koncové zariadenie – User Agent
UDP	User Datagram Protocol
UI	Identita užívateľa – User Identity
UMTS	Universal Mobile Telecommunications System
URI	Uniform Resource Identifier
USIM	Universal Subscriber Identity Module
VM	Virtuálne zariadenia – Virtual Machine
VMDK	Disk virtuálneho zariadenia – Virtual Machine Disk
VoD	Video na vyžiadanie – Video on Demand
XML	Extensible Markup Language
XDMS	XML Data Management Server

A Skrátené výpisy konfiguračných súborov

```
zone "oims" IN{
    type master;
    file "/etc/bind/open-ims.dnszone";
};
```

Výpis A.1: Nastavenie DNS v súbore `named.conf`

```
options {
    directory "/var/cache/bind";
    forwarders {192.168.20.179;};
    auth-nxdomain no;
    listen-on {192.168.20.179; };
    listen-on-v6 { ::; };
};
```

Výpis A.2: Nastavenie DNS v súbore `named.conf.options`

```
$ORIGIN oims.
$TTL 1W
@      1D IN SOA      oims. root.ims.(
        2006101001    ; serial
        3H           ; refresh
        15M          ; retry
        1W           ; expiry
        1D )         ; minimum
        1D IN NS     oims
pcscf  1D IN A       192.168.20.179
scscf  1D IN A       192.168.20.179
icscf  1D IN A       192.168.20.179
oims.  1D IN A       192.168.20.179
hss    1D IN A       192.168.20.179
oims.  1D IN NAPTR  10 50 "s" "SIP+D2U" "" _sip._udp
oims.  1D IN NAPTR  20 50 "s" "SIP+D2T" "" _sip._tcp
_sip   1D SRV 0 0 5060 icscf
_sip._udp 1D SRV 0 0 5060 icscf
_sip._tcp 1D SRV 0 0 5060 icscf
ue     1D IN A       192.168.20.179
presence 1D IN A     192.168.20.179
```

Výpis A.3: Nastavenie DNS v súbore `open-ims.dnszone`

```
host=192.168.20.179
port=8008
```

Výpis A.4: Zmeny v súbore hss.properties

```
INSERT INTO 'preferred_scscf_set'
    VALUES (1,1,'scscf1','sip:scscf.oims:6060,0');
INSERT INTO 'visited_network' VALUES (1,'oims');
```

Výpis A.5: Zmeny v súbore userdata.sql

```
listen=192.168.20.179
alias="pcscf.oims":4060
-
modparam("pcscf","name","sip:pcscf.oims:4060")
modparam("pcscf","ipsec_host","192.168.20.179")
modparam("pcscf","rtpproxy_socket","udp:192.168.20.179:34999")
modparam("pcscf","icid_gen_addr","192.168.20.179")
modparam("pcscf","orig_ioi","oims")
modparam("pcscf","term_ioi","oims")
modparam("pcscf","ecscf\_uri","sip:ecscf.oims:7060")
-
P_add_p_visited_network_id("oims");
P_access_network_info("oims");
```

Výpis A.6: Konfigurácia P-CSCF v súbore pcscf.cfg


```

listen=192.168.20.179
alias="scscf.oims":6060
-
modparam("scscf","name","sip:scscf.oims:6060")
modparam("isc","my_uri","scscf.oims:6060")
-
S_assign_server_unreg("oims", "orig");
if (uri=~"sip:(.*)@oims(.*)" || uri=~"tel:.*"){
S_assign_server_unreg("oims", "term");
if (uri=~"sip:(.*)oims(.*)"){
if (!S_is_integrity_protected("oims")){
if (!S_is_authorized("oims")) {
S_challenge ("oims");
-
if (S_assign_server("oims")){
if (S_assign_server("oims")){
if (S_assign_server("oims")){
if (S_assign_server("oims")){
-
if (S_check_visited_network_id("oims")){
S_add_service_route("sip:thig@icscf.oims");
-
if (S_check_visited_network_id("oims")){
-
t_relay_to_udp("192.168.20.179",6060);
t_relay_to_udp("192.168.20.179",6060);
-
if (uri=~"sip:(.*)oims(.*)"){
if (uri=~"sip:(.*)oims(.*)"){
if (uri=~"sip:\+[0-9]+\@oims.*user=phone.*"){
t_relay_to_udp("192.168.20.179",6060);

```

Výpis A.7: Konfigurácia S-CSCF v súbore scscf.cfg

```

listen=192.168.20.179
alias="icscf.oims"
alias="oims"

-

modparam("icscf","name","icscf.oims")
modparam("icscf","forced_hss_peer","hss.oims")
modparam("icscf","icid_gen_addr","192.168.20.179")
modparam("icscf","orig_ioi","oims")
modparam("icscf","term_ioi","oims")

-

t_relay_to_udp("192.168.20.179", "9060");

-

if (! uri=~".*@oims.*")
if (uri=~".*@oims.*")

```

Výpis A.8: Konfigurácia I-CSCF v súbore icscf.cfg

```

INSERT INTO 'nds_trusted_domains' VALUES (1,'oims');

-

INSERT INTO 's_cscf' VALUES
(1,'First_and_only_S-CSCF','sip:scscf.oims:6060');

```

Výpis A.9: Konfigurácia I-CSCF v súbore icscf.sql

```

#modparam("scscf","registration_default_algorithm",
"AKAv1-MD5")
#modparam("scscf","registration_default_algorithm",
"AKAv2-MD5")
modparam("scscf","registration_default_algorithm","MD5")
#modparam("scscf","registration_default_algorithm",
"CableLabs-Digest")
#modparam("scscf","registration_default_algorithm",
"3GPP-Digest")
modparam("scscf","registration_default_algorithm",
"TISPAN-HTTP_DIGEST_MD5")

```

Výpis A.10: Zmena autentizačného algoritmu v scscf.cfg

B Konfiguračné súbory Open IMS Core

V elektronickej prílohe sú všetky súbory použité pri konfigurácii Open IMS Core. Súbory sú rozdelené do adresárovej štruktúry uvedenej na obrázku B.1. V nasledujúcich troch podkapitolách je uvedený stručný popis jednotlivých súborov.

B.1 Konfiguračné súbory DNS

Konfiguračné súbory I-CSCF:

- `named.conf` – vytvorenie DNS záznamu pre doménu `oims`.
- `named.conf.options` – nastavenie adresy, na ktorej počúva DNS server.
- `open-ims.dnszone` – priradenie adries ku názvom prvkov.
- `resolv.conf` – nastavenie DNS resolveru na názov domény `oims` a IP adresu `192.168.20.179`.

B.2 Konfiguračné súbory CSCF

Konfiguračné súbory I-CSCF:

- `icscf.cfg` – úprava konfigurácie I-CSCF (zmena IP adresy, zmena parametrov modulov a funkcií).
- `icscf.sql` – úprava dát vkladaných do databáze.
- `icscf.xml` – nastavenie DIAMETER rozhrania.

Konfiguračné súbory P-CSCF:

- `pcscf.cfg` – úprava konfigurácie P-CSCF (zmena IP adresy, zmena parametrov modulov a funkcií).
- `pcscf.xml` – nastavenie DIAMETER rozhrania.

Konfiguračné súbory S-CSCF:

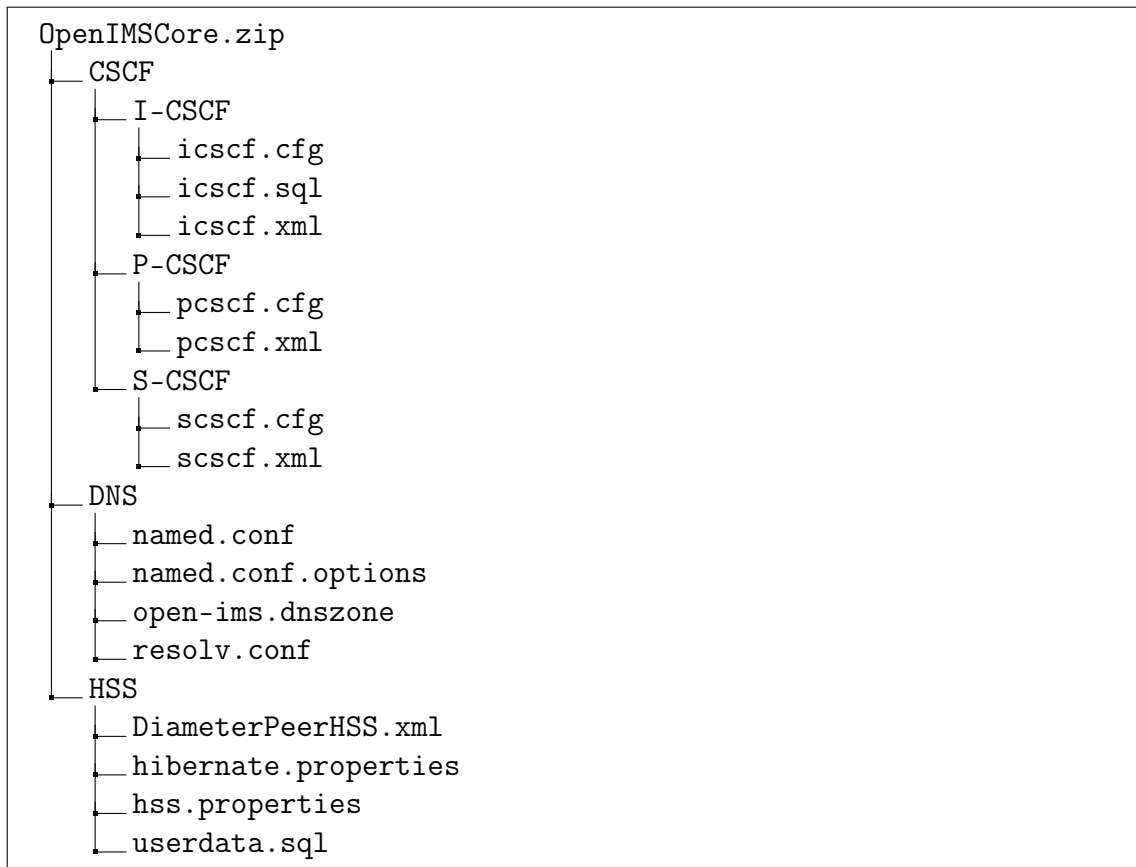
- `scscf.cfg` – úprava konfigurácie S-CSCF (zmena IP adresy, zmena parametrov modulov a funkcií).
- `scscf.xml` – nastavenie DIAMETER rozhrania.

B.3 Konfiguračné súbory HSS

Konfiguračné súbory HSS:

- `DiameterPeerHSS.xml` – nastavenie DIAMETER rozhrania.
- `hibernate.properties` – nastavenie frameworku hibernate.

- `hss.properties` – nastavenie IP adresy a portu.
- `userdata.sql` – úprava dát vkladanych do databáze.

Obr. B.1: Adresárová štruktúra elektronickej prílohy